

Del I

KIRKENS STØRSTE BEHOV - ÅNDSUTGYTELSE

Det finnes sikkert mange oppfatninger om hva som er kirkens største behov i dagens situasjon. Noe er viktig og noe er mindre viktig. Og noe av det vi tenker og gir uttrykk for er kanskje direkte galt. Alt dette - og mer til - kan gi grobunn for både konstruktiv samtale og opprivende debatt.

Denne artikkel handler om kirkens **åndssituasjon** i dagens samfunn. Den utgjør ingen fyldig og skarp analyse verken av samfunn eller kirke, men er nærmest å betrakte som et personlig vitnesbyrd fra min side. Noe av det som sikkert burde vært nevnt er ikke berørt, og noe av det som blir brakt til torgs vil nok vekke ulike reaksjoner - til glede og forargelse. For noen kanskje også overraskelse og forundring.

For en del år siden skrev jeg et "arbeidsdokument" til eget bruk, uten tanke på senere offentliggjørelse. Det som opptok meg var Åndens utrustende nåde og kraft. Dett er et stort og viktig tema i Den hellige Skrift. Blant de bøker jeg leste var *Joy Unspeakable* og *Prove all things* av Lloyd Jones. Her fant jeg så mye nyttig og interessant så jeg bestemte meg for å skrive et kort resymé, med tilføyelse av egne kommentarer. Senere er dokumentet blitt utvidet med stoff også fra andre kilder og teologiske tradisjoner. Det er alltid en berikelse.

John Wesley brukte sjelden - eller nesten aldri - uttrykket *Åndens dåp* i sin forkynnelse. Og når han benyttet seg av det, i prekener og kommentarer, forbandt han det med **gjenfødelsens nådeverk**. Hans kommentar til *Ap.gj.1,5* er som følger. *For Johannes døpte med vann, men dere skal bli døpt med Den Hellige Ånd ikke mange dager heretter.* - "Og slik er det for alle sanne troende, helt til verdens ende. Men Den Hellige Ånds ekstraordinære gaver er **også** lovet her". Kfr. Notes Upon The New Testament.

Wesley legger, så langt vi kan forstå, en dobbel betydning i dette løftesord - **både** gjenfødelse **og** Åndstrustning til tjeneste, men uten at disse to nådegjerninger nødvendigvis skjer samtidig. Dette handler ikke om et enten-eller, men mer om et både-og.

Det bør også tilføyas at i sin rike, radikale og dyptpløyende hellighetsforkynnelse henviser Wesley **aldri** til de vanlige avsnitt i Skriften som i dag blir benyttet som begrunnelse for å søke Åndens dåp.

Kfr. her bl.a. *Ap.gj. 1,4-5; 2,1-4; 8,14-17; 10,44-46; 19,1-7*. Hva personlig hellighet angår tenkte og lærte han ut fra et langt bredere skriftmateriale. Og han er da mere opptatt av Åndens frukt enn av Åndens gaver.

John Fletcher, som var Wesleys nære medarbeider, tenkte i hovedsak likt med Wesley, men benyttet seg av en litt annen terminologi. Han koblet tydelig *Åndens dåp* til en senere "second blessing erfaring" i den troendes liv som et dypere nådeverk til helliggjørelse, men uten å bli ensidig i sin språkføring. Ja han fremholdt at hungrige sjeler kan få erfare **flere dåp** i Den hellige Ånd, den ene dypere og kraftigere enn den andre. Her var det tydeligvis ingen motforestillinger mot "gjendåp"! Snarere tvert imot. Dette er en fremmed tanke og en ukjent språkbruk for oss, selv om *Ap.gj.* tydelig nok taler om en gjentagende fylde av Ånden. Og det **etter** pinsefestens dag! Hva dette angår var det, i følge Fletcher, lite eller intet rom for at denne rike fylde av velsignelse ville føre til selvtilfredshet og hovmod, med påfølgende åndelig stagnasjon. Ånden setter alltid sann ydmykhet som stempel på ethvert **ekte nådeverk** som Han utretter! Jesus skal vokse og vi skal avta! Alltid dypere ned og videre frem! Og høyere opp til nye tinder i åndens verden! Og John Wesley hadde - så langt jeg vet - ingen alvorlige innvendinger mot denne **terminologi**, men selv benyttet han seg av et annet vokabular.

Denne forskjell i språkføring har også i tidligere perioder kommet til uttrykk blant predikantene i vår egen årskonferanse. Noen talte ofte om **Åndens dåp**, andre talte om den samme erfaring som **Åndens fylde**. Eller de benyttet seg av helt andre formuleringer. Personlig har jeg i liten grad gjort bruk av uttrykket Åndens dåp. Kanskje kan dette være en nyttig påminnelse - på bred basis - om at *Guds rike består ikke i ord, men i kraft*. Men alle søkte, med ulik språkføring, et dypere liv i Gud til skriftmessig hellighet, en rikere utrustning til tjeneste og en større kraft til å vinne sjeler for himmelen. Det var det alt handlet om. Og da blir språkbruken - according to my opinion - av noe underordnet betydning. Det viktigste er ikke ordenes verbale uttrykksform, men innhold og substans - definert og forklart i lys av Den hellige Skrift. Og det som betyr enda mer er den **kraft** som Gud i nåde lar hvile over Ordets forkynnelse.

Det finnes her i tiden ingen endestasjon på troens vei hva videre vekst angår. Skriften oppfordrer oss til **både å jage etter kjærligheten og til å strebe etter de åndelige gaver, særlig å tale profetisk. 1.Kor.14,1**. Og dette er, rett forstått, noe vedvarende i en kristens liv. Paulus skrev til Timoteus som en levende kristen og aktiv predikant - *Strid troens gode strid! **grip det evige liv som du ble kalt til - du som og har avlagt den gode bekjennelse for mange vitner! 1.Tim.6,12***. Han hadde grepet det

evige liv, men skulle likevel fortsatt gripe det! Du skal bli hva du er! *Det gjelder bare at vi, så langt vi er kommet, holder fram i samme spor. Fil.3,16.* Og på denne troens vei virker Gud i nåde både en gradvis vekst og modning, samtidig som Han - når Ham behager - lar sin mektige Ånd i et øyeblikk falle over sine barn. Var det ikke nettopp noe av det Hans Nilsen Hauge fikk erfare midt ute på et jorde hin minneverdige vårdag! Fikk han ikke der og da erfare et øyeblikkelig nådeverk? Men denne **spontane** velsignelse var grundig forberedt av Ånden i Hauges liv over lang tid, og deretter fulgte det en enda lengre tid med **gradvis** vekst og modning av den samme Ånd. Det gradvise og det øyeblikkelige går hånd i hånd - hele veien!

Jeg skylder å gjøre oppmerksom på at denne korte artikkel - nærmest i stikkords form - er ikke for hvem som helst. Hvis du mener at det jeg bringer fram er utidig tale, eller om du på noen måte er "fornøyd" med deg selv, din egen tjeneste og kirkens situasjon så bør du legge dette dokumentet fra deg, jo før jo heller. Da vil du ha liten eller ingen nytte av mine skriblerier. Kfr. den åndelige tilstand i menigheten i Laodikea. *For di du sier: jeg er rik, jeg har overflod og har ingen nød - og du vet ikke at du er ussel og ynkelig og fattig og blind og naken. Ap.3,17.* Da tror jeg ikke du er moden hverken for noen åndelig krise eller noe åndelig gjennombrudd, og heller ikke for en pågående åndelig søken. Men er du grepet av hellig uro og smertefull misnøye med tingenes tilstand i kirke og samfunn, og kjenner du deg fattig i ånden, sønderknust og søkende - ja om du så bare lengter etter å få erfare denne sjelenød - da er denne artikkelen noe for deg. Det ber jeg om. Les da videre til siste punktum er satt, selv om du kanskje vil stusse på noe underveis. Det kan skyldes min mangelfulle språkføring, eller noen av de tolkninger og sjelesørgeriske råd som Lloyd-Jones presenterer, og som jeg i **hovedsak** slutter meg til. Personlig følger jeg ikke denne benådede Herrens tjener i ett og alt, men han har min fulle tillit og respekt.

Eller kanskje du vil føle trang til å **protestere** mot det du leser. Det er helt greit, men bli verken skremt eller forvirret av den grunn. Våg å fortsette! Har du en sann hunger i ditt hjerte vil du ikke stanse opp! En dyp åndelig lengsel vil alltid holde oss i bevegelse. Og står du fremmed for denne hunger, så be Gud gi deg den. For det er det bare Han som kan gjøre! De mennesker som var samlet til bønn på den øvre sal hin pinsefestens dag, med ulike temperament og forskjellige livserfaringer av seier og nederlag, kunne lett ha hengitt seg til gjensidig kritikk av hverandre. Det manglet så visst ikke på anklagepunkter! Men alt dette druknet og ble brakt til taushet i et felles desperat behov etter den Guds kraft som Faderen hadde lovt. Og det til tross for alt hva disiplene tidligere hadde sett, hørt og

erfart under sin vandring med Jesus. Dette var utgangspunktet for det som skjedde.

Jeg har mot slutten av denne artikkel, med stor frimodighet, også tatt med noen opplysende sitater fra den lutherske leir - til klargjøring og oppbyggelse. Og til trøst og oppmuntring.. Alt ment som en hjelp for den som søker.

Så sa Herren: Stå på veiene og se til, og spør etter de gamle stier, spør hvor veien går til det gode, og vandre på den! Så skal dere finne hvile for deres sjeler. Men de sa: Vi vil, ikke vandre på den. Og jeg satte vektere over dere og sa: Gi akt på basunens lyd! Men de sa: Vi vil ikke gi akt. Jer.6,16-17.

Å skille mellom gjenfødelse og Åndens dåp er ikke bare av en viss "akademisk interesse". Dette som en motsetning til mye av den uenighet som gjør seg gjeldende omkring kronologien i endetidens profetiske hendelsesforløp. Dette siste kan være viktig nok i seg selv, men det er tross alt ikke av **vital** betydning for vårt kristenliv her og nå. Men forskjellen mellom gjenfødelse og Åndens dåp - slik dette skille senere vil bli framstilt i dette lille hefte - er av grunnleggende betydning. Slik så Lloyd-Jones det. Dette gjelder både forkynnelse og personlig erfaring. Vi som troende i dag er i et dypt behov av åndelig fornyelse, både for vår egen del og for verdens del. Antagelig dypere enn vi selv kan fatte!

Vi står alle i fare for å tolke Skriften i lys av våre egne erfaringer på en slik måte at -

- 1) Vi kan gå ut over Skriften ved å legge **for** stor vekt på egne syner og åpenbaringer eller på egen subjektiv og innbilt inspirasjon. Det er også mulig å sette ulike tradisjoner over, eller på like fot, med Skriften. Dette kan skje på ulike måter.
- 2) Eller vi kan falle i den stikk motsatte grøft. Det skjer når vi bevisst eller ubevisst aksepterer en mye lavere standard enn Skriftens eget nivå. Den menneskelige natur synes å ha en iboende tendens til å svinge fra den ene ytterlighet til den andre.

Bli derfor ikke for mye opptatt med alle ekstreme overdrivelser. Paulus viste stor åpenhet for åndelige manifestasjoner, men korrigerer ulike tendenser til **misbruk**. *1.Kor.14*. Her løftet han i sjelesørgerisk omsorg en advarende "pekefinger", men tenk likevel på alt det han med apostolisk raushet aksepterte! Ja som han endog oppmuntret til.

Det er ofte blitt hevdet at å skille mellom gjenfødelse og Åndens dåp skaper uvilkårlig et beklagelig skille mellom A- og B-kristne. Her kan det vel - ikke minst på grunn av uvitenhet, ensidig forkynnelse, kjødelig stahet eller manglende evne og villighet til moden og balansert bedømmelse - ligge en fare. Men dette til tross så må vi aldri tape av syne at det finnes mange grader og nivåer av åndelig liv. Slik er det i enhver troende forsamling. Dette er helt i overensstemmelse med Guds Ord. Skriften taler tydelig om *barn, unge og fedre i Kristus. 1.Joh.2,12-14*. Og vi blir oppmuntret til *å vokse i nåde og kjennskap til vår Herre og Frelser Jesus Kristus. 2.Pet.3,18*. Ånden skaper liv og alt liv vokser. Stagnasjon vil på sikt føre til død.

Å være en levende og sann kristen innebærer at en i noen grad har erfart et virkelig Åndens verk. *Ransak dere selv om dere er i troen; prøv dere selv! Eller kjenner dere ikke selv at Kristus Jesus er i dere? det måtte da være at dere ikke holder prøve. 2.Kor.13,5. På dette kjenner vi at vi blir i ham og han i oss, at han har gitt oss av sin Ånd. 1.Joh.4,13*. Vi kjenner og merker både i erfaring og erkjennelse. Levende kristendom er noe mye mer enn død teori. Ånden virker sann syndserkjennelse, oppriktig anger, dyp lengsel etter frelse, personlig omvendelse, gjenfødelse og en levende tro, virksom ved kjærlighet. Alt dette, i ulike grader og med forskjellig tid og dybde, men alltid som subjektiv erfaring. Dette gjelder alle Guds barn på jord. Og alle disse mottar Åndens gave. *Men har noen ikke Kristi Ånd, da hører han ikke ham til. Rom.8,9b*. Dette er ingen ting annet enn normal erfaringskristendom.

Forholdet mellom gjenfødelse av Ånden og Åndens dåp har vært og er meget kontroversielt. Her råder det til dels skarpe fronter og dette har frembrakt mye forvirring. Det finnes kunnskapsrike teologer, dyktige predikanter - som er blitt mye brukt av Gud - og mange varmhjertede kristne på begge sider av "streken". Faglige Bibelfortolkere "på høyt nivå" og vekkelsens menn og kvinner, som alle ønsker å verne om Bibeltroskap, har her ulike syn. Og det skaper usikkerhet hos mange.

Skriften sier om Jesus at *han er den som døper med den Hellige Ånd. Joh.1,33b*. Det er ikke Ånden som gjør dette, men Jesus. Som en motforestilling til dette er det noen som henviser til *1.Kor.12,13. For vi er jo alle døpt med én Ånd til å være ett legeme. Dette er sagt om alle gjenfødte kristne*. På engelsk lyder det - *For by one Spirit are we all baptized*. Dette er Åndens verk. Her dreier det seg om gjenfødelse, og dette synes da å være noe annet enn Åndens dåp slik dette begrep ofte er blitt - og blir - forstått. Selve det språklige uttrykk Åndens dåp blir brukt på forskjellige måter og i ulike sammenhenger. Dette gjelder forøvrig også et så sentralt ord som **frelse**. *Vi er frelst Efes.2,8, vi skal vokse til frelse 1.Pet.2,2b* og *frelsen er oss nærmere nå enn den gang vi kom til*

troen Rom.13,11b. Forvirrende? På ingen måte! Dette er bare det samme ord - **frelse** - men brukt i ulike betydninger. Det er frelse som et fullbyrdet faktum, frelse som en pågående prosess - som vanligvis blir betegnet som helliggjørelse - og det er den endelige og evige frelse. Men hele tiden den samme frelse!

Disiplene var gjenfødt - Guds barn - før Pinsefestens dag. *Dere er alt rene på grunn av det ord som jeg har talt til dere, Joh.15,3*, sa Jesus før pinsefestens dag. Ta deg tid til å lese og studere nøye hele *Joh.17*, Jesu yppersteprestelige bønn. Her drar Jesus et klart skille mellom disiplene og verden. Og deres navn var skrevet i livets bok. *Luk.10,20*.

I denne sammenheng er det også naturlig å henvise til de kjente avsnitt i Skriften som alltid hører med i en drøftelse av forholdet mellom gjenfødelse og Åndens dåp. *Joh.20,22; Ap.gj.8,14f.; 9,10-22; 10,44 og 19,1f.* Alle disse Skriftavsnitt blir - som mange andre - forstått forskjellig.

Gjenfødelse og Åndens dåp **kan** skje samtidig, som det gjorde i Kornelius hus. *Mens Peter ennu talte disse ord, falt den Hellige Ånd på alle dem som hørte ordet. Apl.gj.10,44.* Men det behøver ikke å bety at gjenfødelse alltid innebærer Åndens dåp. Det ligger ingen automatikk i dette. Å hevde at alle som er gjenfødt dermed også har mottatt Åndens dåp **kan** noen ganger, men langt fra alltid, innebære en **tendens** til stagnasjon. Og i verste fall til en form makelighet.

Det finnes forskjellige motargumenter mot å skille Åndens dåp fra gjenfødelse.

1. De som påstår dette henter alltid Bibeltekster fra *Ap.gj.* for å begrunne dette syn. Men denne bok i Det nye Testamente er den første skrevne kirkehistorie. Den skildrer bare det som faktisk skjedde og er ikke noe typisk læredokument. Den kristne lære er å finne i brevene i Det nye Testamente. Og her - i brevlitteraturen - er det ikke lett å finne dette skille mellom gjenfødelse og Åndens dåp.

Svaret på dette er ganske enkelt. En bør nemlig aldri konstruere en motsetning mellom visse deler av Skriften. Bibelen motsier ikke seg selv. Dette er i så fall liberal teologi. Det handler ikke her om et enten-eller. Vi må ha med **både** *Ap.gj.* **og** brevene. De utgjør til sammen en naturlig enhet. En viktig hensikt med *Ap.gj.* er å vise oppfyllelsen av "*Faderens løfte*". *Ap.gj.1,4f.* *Ap.gj.* forteller hvorledes dette skjedde og hva resultatene ble. Dette er en viktig del av læren.

Noen innvender og sier - Men dette er bare noe som skjedde i begynnelsen! Dette er en alvorlig og tvilsom innvending og dessuten en freidig og dristig påstand. Dermed sier en jo at disse kapitlene i *Ap.gj.* ikke lenger angår oss. Denne mektige boken i Det nye Testamente må da nærmest bli betraktet som en teologisk museumskatalog. Vi innrømmer

selvfølgelig at det finnes spesielle nådestunder og besøkelsestider i Kirkens historie. Det er stunder og perioder som kan betegnes som "timen for Guds makt", for å bruke en språkformulering fra John Wesleys berømte Journal. Men det er alltid galt å si at en lære i Skriften ikke angår vår situasjon. Hva er egentlig vekkelser? En "definisjon" som kan benyttes - blant mange andre - er at en dyp åndelig vekkelser er en tilbakevending til Ap.gj. En slags repetisjon av Pinse, rett forstått.

Dessuten er det en fatal feiltagelse **ikke** å innse at den lære som er nedfelt i brevene alltid har som sin forutsetning de tildragelser som Ap.gj. forteller om. Det er derfor galt å si at Ap.gj. utgjør det eksepsjonelle, mens det "normale" har vi i brevene. Kfr. *1.Kor.12-13-14*. Denne undervisning som Paulus gir i disse kapitler har som sin klare forutsetning at mange i Korint hadde erfart Åndens dåp.

Noen hevder at "det finnes ingen oppfordring i brevene til å søke Åndens dåp". Dette medfører riktighet. Men også hva dette angår finnes det et enkelt svar. De blir ikke oppfordret eller formant til å søke Åndens dåp fordi de allerede hadde erfart denne velsignelse. Kfr. igjen *1.Kor.12-14*. Dette fyldige avsnitt i NT. behandler visse overdrivelser og misforståelser, men det gir oss samtidig et glimt av det pulserende åndelige liv som var rådende.

En kan derfor ikke trekke noe skarpt skille mellom Ap.gj. og brevene i Det nye Testamente. Kfr. *Gal.3,2.14*. Dette gjelder fremdeles, også for oss. Her får vi et bilde av det "normale".

Men hva da med *Gal.3,5*. Merk her at det "eksepsjonelle" varer ved. Ånden virker og Guds kraft blir manifestert. Brevene i NT. må derfor forstås og tolkes i lys av Ap.gj.

2. En viktig og alminnelig følge - eller frukt - av Åndens dåp er frelsesvisshet. *Rom.8,16*. De som sier at gjenfødelse og Åndens dåp er ett og det samme, de påstår i realiteten at alle kristne har frelsesvisshet. Og følgelig - Har du ikke visshet er du heller ingen sann kristen. Men har virkelig alle kristne den visshet som er beskrevet i *Rom.8,15-16*? Slik er det jo ikke. **NB.** > En kan være frelst uten å ha erfart frelsesvisshet. Noen av reformatorene lærte - i sitt kraftige læreoppgjør med katolisismen - at alle sanne kristne har frelsesvisshet. Rom benektet den gang, og benekter fremdeles, muligheten av visshet overhodet. Det svinger fra det ene ytterpunkt til det andre!

Senere protestantiske teologer, lærere og forkynnere gikk ikke så langt. De skilte mellom rettferdiggjørende tro og troens fulle visshet. Vi er ikke frelst ved visshet - Bibelen sier aldri det - men ved tro. Mange alvorlige og oppriktige kristne har ikke visshet, men de er frelst. Men å få troens fulle visshet er et privilegium for alle Guds barn. Dette burde være det normale.

Den nytestamentlige menighet er en menighet som er døpt med Den Hellige Ånd. Hvorfor blir ingen oppfordret i brevene i NT. til å søke Åndens dåp? Fordi alle var det! Dette var det normale den gang. Og slik har det ofte vært i senere tiders dype åndelige vekkelser, og det innenfor ulike teologiske tradisjoner.

Det viktigste er at Det nye Testamente selv synes å skille mellom gjenfødelse og Åndens dåp. Kfr. Selv Jesus måtte som sant menneske bli utrustet med Åndens kraft. *Luk.3,22 og 4,1.14. Ap.gj.10,38.* Merk i denne forbindelse - for troende mennesker - også *Efes.1,13.*

Noen videre refleksjoner.

Det første grunnleggende punkt - En kan være en levende og sann kristen uten å ha erfart Åndens dåp. Et annet grunnleggende punkt er at Åndens dåp er en velsignelse og kraft som blir oss til del - kommer over oss - av Guds frie og suverene nåde. Måten det skjer på kan variere. Her er det store forskjeller.

Åndens dåp blir oss ikke "automatisk" til del ved - eller i - gjenfødelsen. Det **kan** skje samtidig, men vanligvis ligger det en kortere eller lengre tid i mellom. I rike vekkelsetider følger ofte disse to velsignelser tett på hverandre.

Åndens dåp kommer ikke som et resultat av noe vi gjør. Vi styrer ikke dette. Noen lærer at du kan få denne velsignelse hva tid du vil. Bare ta imot den! Eller - Oppfyll visse betingelser og du har den. Vi finner lite eller ingen ting av dette i NT. **NB.** > Vær mistenksom og reservert til all automatikk i den åndelige verden.

I Åndens dåp er det Herren som handler. Han tar initiativet. Og Han bestemmer suverent tid, sted og måten det skjer på. Vi er bare mottagere, men selve handlingen kommer utenfra. Eller retter sagt ovenfra!

I *Ap.gj.8,12-17* gikk det en tid fra de kom til tro og til Ånden falt over dem. Mens i *Ap.gj.10,44* skjedde det samtidig. Merk at du kan ikke sette Ånden i system. Forskjellen mellom Åndens dåp og vekkelse er bare antall mennesker som blir berørt. Kanskje kan dette brukes som en definisjon på vekkelse - Et større antall mennesker erfarer Åndens dåp på samme tid. Det kan skje i et kapell, i en kirke, i en by eller i et helt land. Ja på et helt kontinent! Du kan ikke få en dyp åndelig vekkelse når og hvor du vil. Den kan ikke "kjøpes" ved at vi "betaler" en eller annen form for "pris". Dette er ikke hele sannheten.

Ånden gir sine gaver til hvem Han vil. Og Jesus døper med Den Hellige Ånd hvem Han vil. Jesus er den suverene.

Dette leder oss til å betrakte et annet viktig punkt i denne sammenheng. **Åndens dåp er noe vi kan kjenne, merke, registrere og erfare.** De som

setter likhetstegn mellom gjenfødelse og Åndens dåp stiller her mye svakere. Gjenføðelsen, som et nådens mysterium, kan ofte være ubevisst for oss. Dette nådeverk er ikke noe vi i første rekke "erfarer". Vi kan ikke si nøyaktig når det skjedde. Vi er ikke gjenfødt fordi vi tror, men vi tror fordi vi er gjenfødt. Kfr. det calvinske tankesystem. Dette er i følge Lloyd-Jones en viktig og grunnleggende forskjell - nemlig at Åndens dåp, i motsetning til gjenføðelsen, er en bevisst erfaring. Dette er erfaringskristendom.

Ikke bare vi selv erfarer Åndens dåp, men også andre kan registrere og merke at det har skjedd noe med oss. NB. > Vi bør ikke her bli dogmatiske å tenke bare på et bestemt "tegn". Åndens dåp kan ledsages av ulike manifestasjoner. Hele personligheten blir berørt og preget av denne velsignelse og erfaring. Kfr. *Luk.1,41-42 og 1,67*. Da er det ikke lenger vi som har full kontroll. *Ap.gj.2,1f*. Kfr. også senere vekkelse. *Ap.gj.4,8.31*.

Dette blir også understreket - eller i alle fall antydnet - i *Ap.gj.6,4*. *Utse derfor iblant dere, brødre, syv menn som har godt vitnesbyrd, fulle av Ånd og visdom! dem vil vi innsette til å røkte dette verv*. Hvordan kunne de vite hvem som var fylt av Ånden? Det var tydeligvis merkbart!

Eller vi kan tenke på det som blir sagt i *Ap.gj.8,18*. *Simon så at Ånden ble gitt ved apostlenes håndpåleggelse*. Noe kunne sees og det ble iaktatt. Hva det var blir ikke nærmere omtalt. Se også *Ap.gj.11,15-18*. Her er variasjon og grader av styrke og intensitet i ytre manifestasjoner. *Gal. 3,2.5*. Og alt skjer ved tro. Vi blir rettferdiggjort ved tro og vi erfarer Åndens kraft ved tro. En viktig lærdom for oss bør være - Vis ydmyk varsomhet i din bedømmelse av åndelige manifestasjoner og ytringer.

I *Ap.gj.* blir **Åndens dåp** også benevnt som **Åndens fylde**. *Ap.gj.1,5 og 2,4*. I dette kan det ligge en kime til forvirring. Noen tror nemlig at uttrykket Åndens fylde **over alt** i Skriften betyr Åndens dåp. Se f.eks. *Efes.5,18*. Dette er i så fall en feiltagelse.

Åndens gjerning er mangfoldig. Han - denne guddommelige person - overbeviser om synd, kaller til omvendelse, gjenføder, helliggjør, gir visshet om frelse, utrunder til tjeneste - og mye mer! Disse forskjellige sider av Åndens gjerning må ikke sammenblandes.

En bør også skille mellom Åndens ordinære og ekstraordinære gjerning. Kfr. uttrykket i *Ap.gj.19,11* - *usedvanlige kraftgjerninger*. Dette skille er av meget stor betydning. Det er forskjell på menighetens jevne virksomhet og spesielle vekkelsetider. Noen perioder - da Gud gjester sitt folk - kan uten tvil betegnes som "timen for Guds makt". *Ditt folk møter villig frem på ditt veldes dag! Salm.110,3*.

Eller tenk på dette. Det "normale" - eller ordinære - er at Ånden virker gjennom bestemte midler. Nådemidler! Dette er Åndens indirekte gjerning. Men Ånden kan også handle med oss på en mer direkte måte.

Vi kan ikke alltid sette likhetstegn mellom Åndens fylde og Åndens dåp. For å unngå dette må vi nøye legge merke til kontekst og sammenheng. *Efes.5,18*. Her handler hele dette avsnitt om helliggjørelse. Dette er mer eller mindre Åndens ordinære gjerning. Her dreier det seg ikke om Åndens dåp. Begge disse forskjellige uttrykk innebærer en fylde av Ånden, men i ulike betydninger. Ikke i samme hensikt. Heller ikke de samme virkninger. En person kan bli fylt med Ånden - som i *Efes.5,18* - og enda ikke være døpt med Ånden - som i *Ap.gj.1,5 og 2,4*.

Åndens dåp er mere forbundet med Åndens direkte og ekstraordinære gjerning. Noen tror at dette er en helt ny oppfatning og moderne lære, men dette medfører ikke riktighet. Kfr. her bl.a. noen av puritanernes undervisende læreforkynnelse. En enkel illustrasjon - Du går lenge i duskregn, og til slutt er du gjennomvåt. Eller det kommer et kraftig skybrudd, og du er gjennomvåt i løpet av noen få minutter! Det vi leser om i *Ap.gj.* er de åndelige skybrudd!

Åndens mere direkte gjerning kommer også til uttrykk i *Rom.8,16*. Her tales det om et direkte vitnesbyrd. Da ikke bare tror vi at Gud er vår Far, men vi **roper** Far! Det blir en enda sterkere bekreftelse på at vi er gjenfødt av Ånden. Dette er ikke avhengig av hva vi gjør.

Det forholder seg annerledes med *Efes.5,18*. Dette er en befaling og delvis vårt ansvar.

Kristne innenfor ulike teologiske tradisjoner kan ha samme sterke og dype åndserfaring, men de bruker forskjellige "forklaringsmodeller" når de skal vitne om hva de har opplevd. Gud er ikke avhengig av dette. For *Guds rike består ikke i ord, men i kraft. 1.Kor.4,20.*

Vi må ikke sammenblande det ordinære og det ekstraordinære. Heller ikke det vanlige med det spesielle.

Åndens dåp er særlig forbundet med vitnesbyrd og kraft til tjeneste. Dette kommer også klart til uttrykk i *Ap.gj.* Tyngdepunktet ligger ikke på helliggjørelse, men på kraft til tjeneste. Kfr. Menigheten i Korint. Her var forholdsvis lite hellighet og modenhet, men de vare likevel rike på åndelige gaver. Åndens dåp - i denne betydning - er ingen garanti for et hellig liv. Det kan være gaver uten frukt, og frukt uten gaver. Det ideelle er både frukt og gaver! Noen erfarer Åndens dåp samtidig med eller straks etter sin omvendelse. Åndens frukt - vekst og modning - forutsetter tid. Kjennetegnet på Åndens dåp er derfor ikke alltid Åndens frukt. Åndens frukt er mere en prosess. Et resultat av Åndens indirekte, vedvarende og mere vanlige gjerning. Dette skjer ikke plutselig.

Efes.5,18 er en befaling eller formaning til oss. Noe vi skal gjøre. Men Åndens dåp er noe som kommer over oss, og som vi ikke kan kontrollere. Vi kan innvie oss, vandre lydighetens vei, lengte, be og søke. Men Jesus er suveren. Han døper med Ånden når Han vil! Han bestemmer tid og sted.

Et lite resymé så langt. Vi lever i en alvorlig tid og er i et dypt behov av Åndens dåp, som ikke er det samme som gjenfødelse. Åndens dåp er noe som kommer over oss. Et inngrep fra Gud. En bevisst åndelig erfaring, som ikke må sammenblandes med helliggjørelse. Åndens dåp er kraft til tjeneste. *Luk.24,45-49*. Disiplene kjente Skriftene og de frelseshistoriske kjensgjerninger. Men de trengte kraft til vitnetjeneste. *Ap.gj.1,8*. Den viktigste hensikt. Se også *Ap.gj.5,29-32* og *Hebr.2,1-4*.

Hva er kjennetegnene, følgene og resultatet av Åndens dåp?

Frimodighet, glede, visshet, kraft til vitnetjeneste, entusiasme og begeistring, nådegavene i funksjon, enhet og fellesskap. Dette er ikke en ny og fremmed lære, men apostolisk og nytestamentlig kristendom. Den subjektive erfaring er preget av variasjon i uttrykksform. Her er ulike grader av dybde. Erfaringen er av samme vesen og karakter, men ikke alltid av samme grad. Noen synes å tro at hvis du ikke har hatt en **mektig** opplevelse, så har du ikke hatt noen opplevelse i det hele tatt! Eller de har ikke fått oppleve visse - og kanskje forventede - manifestasjoner. Av den grunn tviler de og noen blir endog deprimerte.

Kjennetegn på Åndens dåp er av to slag.

1. På det indre plan. Vår egen subjektive erfaring.
2. Noe mere ytre. Hva andre kan registrere og iaktta. Det skjedde noe med oss.

Først det subjektive. Hva skjer med oss?

En sterk opplevelse av Guds nærvær. Herrens herlighet og makt. Gjør frelsen mere levende og personlig. Et personlig møte med Gud. Her finnes det mange eksempler fra kirkehistorien, og det innenfor ulike tradisjoner. En dyp følelse av ærefrykt. Kfr. Moses ved tornebusken. Vi får en mer opplyst forstand. Ny innsikt. *Ånden gjør levende. Joh.6,63*. Noen har lest eller hørt om hvordan Dwight L. Moody mottok denne velsignelse. Dette ble til et vendepunkt i hans tjeneste for Gud. Åndens dåp er også en ydmykende opplevelse som bøyer oss dypere ned i støvet. Sann sønderknuselse. Vi får en dypere syndserkjennelse og ser klarere vår totale fordervelse. Vi blir mer hjelpeløse i oss selv og avhengige av Guds nåde og kraft. Har alle gjenfødte kristne virkelig erfart en slik Åndens dåp? Da må vi i så fall trekke den konklusjon at det er få sanne kristne----.

Vi får visshet om at vi er elsket av Gud. Det blir både syndserkjennelse og frelsesfryd! Denne visshet er noe av det viktigste ved Åndens dåp. I noen evangeliske miljøer settes det **likhetstegn** mellom Åndens dåp og Åndens indre vitnesbyrd. Det synes å ligge nær sannheten, om ikke hele sannheten så i hvert fall en viktig del av den. Da taler vi ikke bare som "advokater", men som levende vitner.

Her er tre kilder til visshet: **1)** Ordets sikre grunn. **2)** Erkjennelse av frukt i våre liv, eller vår egen ånds vitnesbyrd. Hva Ånden har virket. Kfr. *1.Joh.* Av dette trekker vi den konklusjon at vi er Guds barn. **3)** Men dessuten også Den hellige Åndens indre og direkte vitnesbyrd. Dette siste punktet er ikke avhengig av vår egen eller andres analyse, men oppleves spontant og er en gave fra Gud. Dette kan ofte skje ved at Ånden gjør et ord fra Bibelen spesielt levende og personlig. En slags ekstraordinær visshet.

Åndens dåp er ikke bare for en viss type mennesker. Kfr. Temperament, oppdragelse, utdanning, sosial status. Eller for mennesker som har en bestemt og fast pinseteologisk oppfatning. Du må ikke konvertere til karismatikernes læresystem og terminologi for å få del i denne velsignelse. Den er ikke bare for predikanter og spesielle arbeidere i Guds rike, men for alle kristne.

Et annet kjennetegn på Åndens dåp er en overstrømmende glede, det være seg sprudlende eller stille og dyp. En forsmak på himmelen. Her er mange ulike grader. Skriften taler endog om en fullkommen glede. *1.Joh.1,4.* Se også *Ap.gj.13,52.* Vekkelse skaper mye sann glede og begeistring. Det blir lovsang og tilbedelse. Dette er noe av det mest karakteristiske ved store vekkelser. Dette virkes av Ånden. HAN skaper sang og lar oss få erfare et levende, dypt og sant fellesskap - eller retttere sagt samfunn - med andre troende. Denne glede tiltrekker seg verdens oppmerksomhet, for de forstår at dette er ekte vare. Våre gudstjenester og møter kan ellers ofte virke kjedelige for utenforstående.

Åndens dåp bringer også med seg en dypere opplevelse av Guds kjærlighet. Vi er elsket, og vi elsker tilbake. *1.Joh.4,19.*

Vi får et dypere og mer fortrolig samfunn med Gud, men uten at vi mister respekten for Den Hellige. *Salm.25,14.*

Og mest av alt - Ånden herliggjør Jesus og ikke seg selv. *Joh.16,14.* Jesus blir satt i sentrum og ikke vi selv eller vår egen opplevelse. Jesus alene får all oppmerksom, lovsang og tilbedelse. Ånden opplyser forstanden og varmer hjertet. Det blir sunnhet og balanse i forkynnelse og undervisning, men sjelefienden vil søke å frambringe forvirring, splittelse og kaos. Noen ganger kan det forekomme at mennesker vitner om Åndens dåp samtidig som de er tydelig preget av vranglære. Da har du all grunn til mistenksomhet. Vær på vakt! Det finnes eksempler på katolske

kristne som forteller om en "åndsdåpsopplevelse" de har hatt - ofte ledsaget av tungetale - og som i følge deres eget vitnesbyrd har gjort dem mere opptatt av jomfru Maria. Men dette gjelder langt fra alle kristne i den katolske Kirke. Her er også mye ekte individuell fromhet. Mere om dette i en senere artikkel - *Prøv alt, hold fast på det gode! 1.Tess.5,21.*

Apostelen Johannes skriver om den salvelse som Gud gir ved sin Ånd at *Dere har salvelse av den Hellige og vet alt.--- Og dere ,den salvelse som dere fikk av ham, den blir i dere, og dere trenger ikke til at noen skal lære dere; men som hans salvelse lærer dere alt, så er det og sannhet og ikke løgn. 1.Joh.2,20.27.*

Åndens utrustende nåde gir visdom og kraft til å forkynne Guds Ord. Her nytter det ikke med akademisk utdanning alene. Det er ikke klokt alltid å betone dette - formell lærdom - **for mye**, men det er nettopp det som ofte har skjedd. Reformatorene hadde en annen betoning. De talte om det som de kalte for "de gjenfødtes teologi". Med dette uttrykk mente de at den første og grunnleggende forutsetning for å ha innsikt og kunnskap i Guds Ord var **å være født på ny**. Vi ønsker ikke å motarbeide lærdom, men vi ønsker heller ikke å overvurdere formell teologisk utdanning. Det var en uskolert legmann, Ananias, som fikk nåde til å veilede den sprenglærde Saulus fra Tarsus til åndelig klarhet. *Ap.gj.9,10-22.* Og det var det lege ekteparet Akvilas og Priskilla som tok den veltalende Bibelpredikant Apollos i skole, og det til tross for at han var *sterk i skriftene, opplært i Herrens vei, brennende i ånden og han talte og lærte grundig om Jesus.* Men det eldre og åndsmodne ektepar hørte med sitt sjelesørgeriske øre at det var noe han manglet. Derfor tok de den unge og begavede predikant for seg *og la Guds vei nøyere ut for ham.* Og han var ydmyk nok til å la seg belære. *Ap.gj.18,24-28.*

Vi skal nå nærmere betrakte de ytre kjennetegn og manifestasjoner som noen ganger kan ledsage Åndens dåp. Dette handler da om det som andre kan iaktta. Dette er også en interessant og viktig side. Åndens dåp er en bevisst erfaring, ikke bare for oss selv, men også for andre. Kfr. Ap.gj. Vi må aldri tape av syne dette aspekt, at Gud i nåde lar sin Ånd falle. Men hva er de ytre manifestasjoner? Her råder det meget store variasjoner.

Når Gud mektig velsigner, styrker og oppløfter sine barn hender det at noen får et strålende ansikt. Fysisk synlig. *2.Mos.34,29.* Kfr. *Matt.17,2.* Slik var det også med kirkens første martyr, Stefanus. *Ap.gj.6,15.* Det samme har skjedd i mange vekkelser. Dette som et mulig kjennetegn har i dag nesten blitt glemt, ofte på grunn av en ensidig fokusering på tungetale. Mange kristne er blitt salvet av Ånden uten tungetale. Vi er

blitt så formelle, stive og høytidelige. Andre er blitt grepet av et slags organiseringshysteri. Vi ønsker selv å ha kontroll.

Et annet kjennetegn som ofte følger Åndens dåp er vår tale og ordbruk, ikke minst nedenfor prekestolen og utenfor de helliges samfunn. Det være seg privat eller offentlig. *Matt.12,34*. Det kan flyte en strøm av velsignelse fra våre liv - gjennom våre ord. *Joh.7,37-39*. Disiplene hadde sett, hørt og lært mye. De trengte likevel en pinseopplevelse. Kirkens trang til respektabilitet er en stor ulykke, nærmest en tragedie. Alt skal være preget av verdighet, høytid, stil, lærdom og kultur. Dette er noen ganger blitt et mål i seg selv, eller kan bli det. Vi har også vendt oss til en alt for akademisk prekemåte.

Vi bør minnes den utrustning, visdom og kraft profetene fikk til å tale. *Ta profetene, som talte i Herrens navn, til deres forbilde i å lide ondt og være tålmodig. Jak.5,10* - og også til uredd vitnetjeneste! De var vanlige mennesker, men fikk stå under en ekstraordinær innflytelse av Ånden - som var enestående for dem. Likeså døperen Johannes. *Luk.1,15 og 80*. Paulus likeså. *1.Kor.2,1-5*. Det finnes mange slike eksempler fra kirkens historie. Noen ganger skjer det en mektig Åndsutgytelse i tørre tider. Gud utvelger og utruker sine redskap som han f.eks. gjorde med Tauler og Savonarola. Den kjente John Livingstone opplevde en gang en spesiell salvelse under en preken som førte til at 500 mennesker ble omvendt til Gud. Dette var et dypt nådeverk, men det samme gjentok seg ikke senere, selv om han var en dyktig predikant både før og etter. Et glimt av Guds suverenitet!

Åndens dåp gir oss et levende vitnesbyrd om Jesus og han blir vårt kjæreste samtaleemne. Mennesker som ikke tidligere har bedt høyt i noen forsamling kan plutselig få en rik og mektig bønnens Ånd. Og det har også forekommet at de i slike stunder, mett av Guds hellige nærvær, har fått et rikt, vakkert, verdig og nesten sakralt bønnespråk - på sitt eget morsmål - som har løftet hele forsamlingen mot de evige høyder.

Det viktigste ved Åndens dåp er likevel kraft til tjeneste. Dette er det primære, men det følger også mange andre "bivirkninger". Men hva slags forbindelse er det mellom Åndens dåp og disse øvrige sider av Åndens gjerning? Ånden utfører en mangfoldig gjerning. Ånden overbeviser om synd, kaller og drar til omvendelse, gjenföder, virker tro, opplyser, besegler, salver, gir nådegaver og frambringer rik frukt. Og på bakgrunn av alt dette er det ikke så underlig at noen - eller mange - blir forvirret!

Eller for å være mere konkret. **Hva er forholdet mellom Åndens dåp og helligjørelse?** Her har det rådet - og råder fremdeles - noe uklarhet. Kfr. forholdet mellom *Efes.5,18* og *Ap.gj.2,4*. Samme uttrykk er benyttet på begge disse steder - *fylt av Ånden*. Her kan selve språkbruken skape forvirring!

Men dette handler ikke bare om den verbale uttrykksform. Også mange subjektive **erfaringer** av indre hellighet - i større eller mindre grad - blir av noen forbundet med Åndens dåp. Mange fine kristne står i denne tradisjon. Her henviser Loyd-Jones til Wesley. Noen setter endog likhetstegn mellom Åndens dåp og "full helliggjørelse" - så kalt. Dette ble sterkt - og ofte noe ensidig - fremholdt innen en del hellighetsbevegelser i Amerika på 1800-tallet.

Det finnes også en stikk motsatt oppfatning. Pendelen svinger mellom ytterpunkter. Noen ignorerer helliggjørelsen fullstendig i forbindelse med Åndens dåp. De taler bare om de åndelige gaver og ulike manifestasjoner. Dette utgjør også en fare. Det har hendt at kristne har vitnet om store åndserfaringer. De har vært rike på gaver og manifestasjoner, men samtidig svært lite preget av personlig hellighet. Vær klar over at djevelen gjør alt han kan for å forkludre, undergrave og bringe denne dyrebare velsignelse i miskreditt. Sjelefienden kan ofte fremstå som en stor ekstremist.

Hva er så sammenhengen mellom Åndens dåp og helliggjørelse?

For det første: På en måte er det ingen direkte sammenheng. Den første hensikt med Åndens dåp er ikke helliggjørelse, men kraft til å vitne. Kfr. *Ap.gj.1,8* og Peters pinsepreken i *Ap.gj.2*. Likeså Paulus frimodige vitnesbyrd i *Ap.gj.9,20*. Menigheten i Korint var rik på åndelige gaver og hadde kraft til tjeneste, men her var ikke så mye hellighet. Det rådet flere beklagelige forhold i forsamlingen. Dette er på en måte ganske underlig. Bemerkelsesverdig! Disse to ting kan åpenbart eksistere side om side - kraft til tjeneste og en tydelig mangel på hellighet. Det er ikke nødvendigvis en sammenheng mellom kraft og hellighet. Her er ingen automatikk. Kfr. *1.Kor.13* - Gaver uten frukt. Vær oppmerksom på dette forhold.

Det nye Testamente taler om hellighet mer i form av formaning. *Efes.5,18* og følgende. Dette er ingen oppfordring til å søke en bestemt erfaring. Det er mere en formaning til å la seg beherske av Ånden i det jevne hverdagsliv.

Gjør ikke Ånden sorg. *Efes.4,30*. Utslukk ikke Ånden. *1.Tess.5,19*. Alt dette er formaninger som forteller hva vi skal gjøre og ikke gjøre. Tenk også på *Fil.2,12-13* som handler om at vi skal arbeide på vår frelse med frykt og beven. Det sa også Jesus. *Joh.6.27*.

Men Åndens dåp er noe som kommer over oss. Dette er ikke noe vi kan "ta", men noe vi bør søke. Søk da det ekte, men vøkt deg for all psykisk "smitte".

Efes.4,17 og det følgende avsnitt. Slik taler NT. om hellighet. En kristen kan gradvis vokse i hellighet uten å ha erfart Åndens dåp.

Underlig nok! Åndens dåp er en isolert opplevelse, men helligjørelsen pågår stadig - hele livet ut. Derfor bør ikke disse to ting blandes sammen. Hold dem adskilt.

Men - **og dette er uhyre viktig** - det råder en indirekte sammenheng mellom Åndens dåp og helligjørelse. Ånden herliggjør Jesus slik at vi ser mere av Guds kjærlighet til oss. Da elsker vi Gud tilbake. *1.Joh.4,19*. Og vi får et rikere lys i Guds Ord, men også en dypere avsky for synden, både omkring oss og i oss. Og en sterkere hunger etter bibelsk og evangelisk hellighet.

Av frykt for å havne i noen av pinsebevegelsens ekstreme overdrivelser - som vitterlig har funnet sted - har noen gått til den motsatte ytterlighet og hevder at Åndens dåp er **ubevisst**. De setter likhetstegn mellom gjenfødelse og Åndens dåp. Men ikke alle ser det slik.

Det er ikke så underlig at noen forveksler Åndens dåp med helligjørelse. For her er det ofte en dyp **indirekte** sammenheng. Helligjørelsen rommer mange grader og nivåer. I en rik og mektig "åndsdåpserfaring" kan noen i øyeblikket - og kanskje i nær ettertid - føle at "all synd dermed er utryddet og tilintetgjort". Alt er bare lys og lovprisning! Dette kan muligens - i noen tilfeller kanskje - være vår subjektive erfaring, men **virkeligheten** er en annen. Her må vi være på vakt mot selvbedrag.

Alle praktiske formaninger gitt til troende i NT. har nesten alltid hellighet som siktepunkt. Disse formaninger hadde vært unødvendige om synden allerede hadde vært utryddet. Kfr. *Rom.6,11f*. Her går det tydelig fram at den iboende synd og fordervelse ikke er tilintetgjort. Se også *Rom.8,12*. Ånden vil bistå oss i denne kamp, men vi må være aktive. Men vi kan gjerne si at en sann Åndens dåp vil gi oss en mektig impuls til videre helligjørelse.

Ånden kalles Den **hellige** Ånd. Vi har derfor all grunn til å forvente hellighet - Åndens fukt - der et ekte nådeverk finner sted. Der mennesker påberoper seg rike åndserfaringer, kanskje endog ledsaget av store ytre manifestasjoner, men der hellighet og Åndens frukt savnes - der bør vi være "mistenksomme". Eller avventende i vår bedømmelse. Men glem ikke situasjonen i menigheten i Korint!

Noe om Åndens besegling. *2.Kor.1,22; Efes.1,13 og 4,30*. Dette er et annet uttrykk for Åndens gjerning. Hva er så forholdet mellom Åndens besegling og Åndens dåp?

Det er antagelig bedre å ta dette i omvendt rekkefølge. Først må vi finne ut hva Åndens besegling er, for deretter å se dette i relasjon til Åndens dåp. Noen har en tendens til også å identifisere Åndens besegling med helligjørelsen. Dette er meget uheldig og forvirrende. **Det ligger en fare i å ville tolke NT. ut fra kirkens nåværende situasjon eller våre egne**

subjektive - og ofte mangelfulle - erfaringer. Dette er ingen "norm". NB. *Efes.1,13*--- *da dere var kommet til troen*. 1930-oversettelse. Her finnes det ulike oversettelser. Det er overveiende sannsynlig at det ofte kan være et kortere eller lengre tidsrom mellom å komme til tro og å bli beseglet av Ånden. Slik også John Wesley. --- *in whom after ye had believed* - "Probably some time after first believing". (Explanatory Notes upon the New Testament.) En rekke bibelfortolkere hevder dette.

Det er også mange som identifiserer Åndens besegling med gjenfødselen. De ser det slik at begge disse to velsignelser er ubevisste. "Segl" - har å gjøre med eiendom. Eller sikkerhet. Kfr. også "segl" på et viktig dokument. En slags bekreftelse på at det er gyldig. Dette er meningen her i *Efes.1,13*. Gud anerkjenner oss som sine barn. Kfr. også *Ap.gj.10,44*. Hvordan kan hedninger bli kristne? De får et vitnesbyrd fra Gud ved Åndens besegling. Se også *Joh.6,25-27*. Faderens bekreftelse ved Jesu dåp. *Matt.3,16-17*. Åndens besegling er bare et annet uttrykk for Åndens dåp. Gir full visshet om barnerett og barnekår hos Gud. Dermed også kraft til å vitne

Åndens dåp er en velsignelse som er verd å søke. Strebe etter! Treng seg fram! Noen ord i Bibelen lærer **tilsynelatende** at alle kristne har mottatt Åndens dåp. Samme som gjenfødselen. Ubevisst.

Eller at det er bare å be om velsignelsen, så har vi den. Det høres så lett ut. Men da oppstår det en vanskelighet - Hvorfor erfarer jeg så ikke denne rike fylde? Se f. eks *Luk.11,13*. Dette skaper av og til stor forvirring. Bare be, og så får du! Men når jeg da ber, og det ikke skjer noe?

Noen sier da: - Enten er det feil at Åndens dåp er en spesiell erfaring, adskilt fra gjenfødselen. Eller så er alle kristne døpt i Ånden, enten de er klar over det eller ikke. Eller så synes svaret å være at Gud - av en eller annen grunn - ikke er villig til å innfri sitt løftesord.

Hva skal vi si til dette? Merk et viktig prinsipp! Jesus taler her om mennesker som allerede er "barn" og som kjenner Gud som sin nådige og himmelske Far og som søker Ham som sådan. Bare de som alt er barn av Gud søker denne velsignelse og gave. Dette er ikke noe som skjer automatisk ved gjenfødselen. Verden kan ikke motta Ånden i denne betydning. *Joh.14,16-17*. De som i følge *Luk.11,13* ber om Ånden hører allerede Herren til.

Et annet spørsmål som kanskje er enda viktigere er - Hva menes her med å be om? Mange synes å ha den oppfatning at vi kan bare spørre og be Gud, og så får vi øyeblikkelig det vi søker. De mener derfor at når noen ber Gud om Ånden - Åndens dåp, fylde og kraft - så skal de med en gang få velsignelsen. Men hva menes det her med å be om Ånden? Det er nettopp på dette område mange tar feil.

Jesus antyder grader av intensitet i bønn. *Luk.11,9*

Det finnes uttalelser i Skriften som synes å lære at det er bare å be, og så skal vi med en gang få. Men det er ikke alltid så enkelt. Det finnes et dypere innhold i disse ordene enn som så. Virkelig bønn er å banke på. Å be er ikke bare plutselig å spørre om et eller annet - ut fra en spontan impuls - og straks etter glemme det hele. Det er verken sann bønn eller ekte og dyp åndelig søken. Virkelig bønn er preget av en hellig og utrettelig pågåenhet. Du banker på døren. Fortsetter å banke. Du hamrer på døren! Dette er tydeligvis Skriftens intensjon. Det er farlig og uheldig å forestille seg bønn som en "gaveautomat". Sann bønn er preget av åndelig hunger og tørst. Vi gir oss ikke. Kfr. Åndens dåp. Det finnes mange vitnesbyrd om dette i kirkens historie. *Streb for å gå inn gjennom den trange dør!* Et desperat behov. Vi er ofte så halvhjertede i vår åndelige søken. *Luk.11,6-8* handler om å nekte og godta et avslag.

Noen ganger drøyer Gud for at vår lengsel skal utdypes. Kloke foreldre gir ikke alltid barna det de ber om med det samme. Vår tids mennesker - også kristne - har tapt dette perspektiv av syne. Vi er blitt så overfladiske. Alt skal skje så fort. Uten kamp og smerte. Og alt skal være billig og lettvindt. Vi er ikke vant til å kjempe for å oppnå noe.

En dyp og mektig Åndens dåp forutsetter ofte kamp og strid. Mange gir opp før de egentlig har rukket å begynne.

Et annet skriftavsnitt som lett kan misforstås er *Ap.gj.2,37-39*. Dette virker jo ganske enkelt. Hvis du bare omvender deg og tror så får du Ånden. Og hvordan kan du da si at ikke alle kristne har mottatt Åndens dåp? Dette avsnitt i Guds Ord er viktig, men også litt vanskelig å forstå. *For løftet hører dere til---*. *Ap.gj.2,39*. Hvilket løfte? Faderens løfte. *Ap.gj.1,4-5*. Dette har forvirret mange. De ber, men oppnår ingen ting. Det synes som om Gud har gitt et løfte, som Han likevel ikke innfrir. De glemmer da ofte at de fleste av Guds løfter er betingede. Dette løfte innebærer ikke at bønnens verden fungerer som en gaveautomat. Løfter fra Gud er ofte forbundet med visse betingelser. *2.Pet,1,1f*. Det er som om Peter vil si: Dette er hva som er lovet dere, men dere vil ikke få erfare det før dere oppfyller de betingelser som er satt. Du kan være en kristen å erkjenne alle disse løfter teoretisk. Og fremdeles være like tørr og tom. Hvorfor? Vi har da neglisjert betingelsene. Forkast all teologisk automatikk. Kfr. også *Matt.18,19*. Dette ordet forespeiler oss rike muligheter, men det virker ikke på en mekanisk måte. Her er mye misbruk hva dette angår. *Ap.gj.2,38-39* bør derfor heller ikke tolkes dit hen at alle som omvender seg og tror dermed - automatisk - får del i Åndens dåp, i betydning kraft til å vitne.

Et tredje kontroversielt og vanskelig sted i denne forbindelse er *1.Kor.12,13*. Lærer dette ordet at alle kristne har mottatt Åndens dåp? Loyd Jones mener at dette ordet ikke handler om Åndens dåp - i

tradisjonell betydning - i det hele tatt. King James på engelsk har denne formulering - *For by one Spirit are we all baptized into one body*. På norsk - *For med én Ånd ble vi alle døpt inn i én kropp*. Den greske tekst kan i engelsk språkdrakt også lyde - *For in one Spirit are we all baptized into one body*. Nesten alle bibeloversettelser i den engelsktalende verden har **by one Spirit**. På norsk lyder det i 1930-oversettelsen og i Norsk Bibel 1988 og revidert 2011 - *for vi er jo alle døpt med én Ånd til å være ett legeme* - og - *For med én Ånd ble vi alle døpt til å være et legeme*.

Det er ingen tungtveiende grammatikalske argumenter - i det engelske språk - mot den mest utbredte oversettelse *by one Spirit*. Merk - I dette bibelverset, *1.Kor.12,13*, er det Ånden selv som er den utøvende og handlende person. **Ånden døver oss inn i et levende fellesskap og samfunn med Jesus**. Her tenkes da ikke på meddelelse av kraft til tjeneste. Hva dette angår er det Jesus som døver med Den hellige Ånd. *Joh.1,33*. Se også *Luk.3,16*; *Joh.1,31*; *Ap.gj.1,5* og *11.16*. Disse skriftsteder kan ikke oversettes med *by the Spirit*. Men i *1.Kor.12,13* forholder det seg annerledes. Her er meningen *baptized by means of the Spirit*. Lloyd-Jones understreker at dette blir hevdet av en av de største kjennere av det greske språk. Hans konklusjon er at *1.Kor.12,13* handler om noe annet enn det som det ellers tenkes på i forbindelse med Åndens dåp. *1.Kor.12,13* er ikke en dåp **med** Ånden, men **av** Ånden. Her er det Ånden som handler. Bestandig ellers er det Jesus som døver med Den hellige Ånd. Men Ånden deler ut de forskjellige gaver. *1.Kor.12,1* og videre utover i hele dette kapittel. *1.Kor.12,13* har med gjenfødelse å gjøre. **Ånden døver - poder - oss inn i Jesus**. Ånden som suverent deler ut sine gaver har også gjort oss til et lem på Kristi legeme. I denne betydning: - **Vi er i Kristus**, og dette gjelder alle sanne kristne. Ingen kan være en kristne uten samtidig å være et lem på Kristi legeme. **Hver kristen er døpt av Ånden inn i Kristi legeme**.

Vi vil prøve å besvare enda flere innvendinger og motforestillinger som er forbundet med Åndens dåp. Det er viktig å få klarhet i dette siden dette emne er av så stor betydning. Dette er et av kirkens største behov.

Noen sier: "Jeg godtar denne påstand at ikke alle som er kristne nødvendigvis derfor også er døpt med Den hellige Ånd. Men lærer ikke NT. at alle de første kristne virkelig var døpt i Ånden"? De anfører da visse skriftsteder. *Rom.5,5*. Paulus synes her å si at dette var sant for alle de kristne i Rom. *Efes.1,13*. Sier han ikke at slik var det for alle de troende i Efesus! *1.Pet.1,8*. Dette er ikke skrevet til apostler, men til vanlige kristne. Endog til kristne som han ikke en gang personlig kjente.

Hva skal vi si til dette? Vi bør innrømme at her foreligger det virkelig en vanskelighet. Disse skriftsteder synes å angi en slags norm eller standard.

Apostlene skriver i NT. om hvordan kirken **bør** være. Den beskrivelse de gir av de første kristne viser klart hvordan Guds menighet bør fremstå. Dette er det ideelle. Vi bør alltid ransake oss selv og våre menigheter i lys av NT. Hold alltid fast på dette mønsterbildet.

Faren er at vi ofte oppfatter kirkens nåværende situasjon som det normale. Det er i så fall et feilgrep. Vi bør stadig vende tilbake til Ap.gj. og NT. Pinse er det normale og ingen luksus.

Sannsynligheten taler sterkt for at alle de første kristne hadde erfart Ånden dåp. Kirkehistoriens mange senere vekkelser synes også å understreke dette. Det har til ulike tider vært moral, liturgi, sosial tjeneste og ortodoksi, men lite åndelig liv og kraft. Lite har minnet om NT. Men plutselig inntreffer det en forandring. Det skjer en mektig åndsutgydelse og alt forvandles. Dette kan skje med mange eller få. Ilden sprer seg. De erfarer en dåp i Ånden. Mange tviler da på om de tidligere virkelig har vært frelst. De får visshet. Teori blir til erfaring. En beskrivelse av en menighet som ved Guds nåde får erfare en rik vekkelsetid vil på mange måter stemme overens med Ap.gj. Alle kristne synes da å erfare Åndens dåp. Hvis dette er sant i rike vekkelsetider, hvor meget mere da for de første kristnes vedkommende. Alt tyder på at de første kristne hadde denne erfaring. Dette var svært vanlig og utbredt. Det var dette som var norm og standard.

Men det kan være misvisende og farlig å si at fordi det var slik den gang, så er det slik også i dag. Det ligger ingen regelbundethet i dette. Her må kjennetegnene på Åndens dåp være av avgjørende betydning.

Denne åndelige fornyelse vil på ulike områder være registrerbar. Ulike manifestasjoner. Der hvor alt bare er som før har Gud ikke grepet inn. Vi må erkjenne at vi i dag ikke lever i vekkelsetid. Å erkjenne vårt behov er vårt første skritt mot en forandring. Kalkede graver av døde ben gir intet grunnlag for optimisme! Det er i så fall et falskt håp.

Et annet spørsmål som melder seg er - Skal vi søke Åndens dåp? Til det må svares et ubetinget Ja! Fram til urkristendommen! Vi bør ikke slå oss til ro med noe mindre. Se til at du ikke forsøker å bortforklare dette. "Tidene har jo endret seg----". Ingen ting i NT. sier at dette var begrenset til aposteltiden. Men noen sier at det er ikke gitt noen oppfordring i NT. til å søke Åndens dåp. Jo det er det! *Luk. 11,13.* Dessuten, de fleste var det allerede. I rike vekkelsetider er det ikke nødvendig å formane kristne - aller minst de nyfrelste - til å søke denne velsignelse. De søker da ut fra en indre tørst. Nyfødte barn tørster! *Lenges som nyfødte barn etter den åndelige uforfalskede melk, for at dere kan vokse ved den til frelse.*

1.Pet.2,2. I slike tider må en noen ganger heller "dempe" de åndelige manifestasjoner. Kfr. *1.Kor.12-14.*

Men dette bringer oss ansikt til ansikt med en enda større "vanskelighet". Noen spør: **Hvordan skal vi motta denne velsignelse?** Dette er et viktig spørsmål. Viktig, fordi det også finnes falske erfaringer. Psykisk smitte. Onde ånders kopiering. Her må vi være varsomme.

I NT. leser vi om hvordan Ånden falt på mennesker. Plutselig. Uventet. I Guds time. Herren handlet. Det var Hans initiativ.

Apostlene hadde en spesiell gave til åndsmeddelelse. *Ap.gj.8,16; 19,5-6.* Paulus selv ble fylt av Ånden ved Ananias' håndspåleggelse. *Ap.gj.9,17-18.* Ananias var legmann. Ikke bare apostlene hadde denne spesielle gave. Dette er en kjensgjerning. Er det fremdeles slik? Vi kan ikke utelukke dette også i dag. Men det kan være "farlig" - eller uriktig - ut fra dette å trekke den konklusjon at alle som i dag har erfart Åndens dåp kan meddele denne velsignelse og kraft videre til andre ved direkte håndspåleggelse. Merk faren ved "psykisk suggesjon". Ingen bør praktisere håndspåleggelse i forhold til søkende mennesker, unntatt de som har en særlig gave til det. Ikke noe opplest og vedtatt reglement! *Vær ikke snar til å legge hendene på noen; gjør deg ikke delaktig i fremmede synder; hold deg selv ren! 1.Tim.5,22.* Her er det mye slagside i dag. Denne grunnholdning synes å bli bekreftet av kirkens senere historie. Kfr. Puritanerne, Jonathan Edwards, John Wesley, George Whitefield, Charles Finney og Dwight L. Moody - for å nevne noen. I dype åndelige vekkelser har det vært lite eller ingen håndspåleggelse. Ingen av disse menn - og mange andre - mottok Åndens kraft ved håndspåleggelse. Noen har mottatt en kraftig dåp i Den hellige Ånd, direkte fra himmelen, uten en gang å ha søkt denne velsignelse. Herren er suveren! Andre har søkt i dager, uker, måneder og år. Noen holdt på å gi opp. Da skjedde det! Plutselig og overraskende. Her er faktisk en endeløs variasjon. Noen individer og menigheter har bedt lenge. Andre har vært totalt likegyldige. Men plutselig har Gud latt sin Ånd falle. Men i denne lange og varierende historie har det vært lite eller ingen ting av håndspåleggelse. Det er den moderne pinsebevegelse som har gjenopptatt denne praksis. Vi bør ikke helt avvise dette, men vær varsom.

Men nå litt om å ta imot Åndens dåp. Hva innebærer det?

Kfr. *Rom.8,15.* Om å få både treldommens ånd og barnekårets Ånd. En kan legge så stor vekt på dette med å **motta** Åndens kraft, så vår egen handling og aktivitet kommer i sentrum. Noen lærer endog at vi kan motta - eller nærmest "ta" - denne velsignelse hva tid vi vil. Dette er en falsk betoning. De sier: Se bort fra dine følelser og erfaringer. Bare ta - motta - fyllden ved tro. De henviser da gjerne til *Gal.3,2.5.14* og *Joh.7,39.* Ånden er nå kommet! Dette er et viktig punkt å få klarhet i.

Mottagelsen fra vår side er mer passiv enn aktiv. Ånden blir sendt oss. Den faller! Det er Herren som er aktiv og som handler. De tok ikke velsignelsen ved tro, men velsignelsen kom over dem. Åndens dåp er en erfaring.

Vokt deg for alle "mottagelsesteknikker" - der din egen aktivitet står i sentrum. F.eks. Sett deg i en stol. Slapp av. Forsøk å tale noen fremmede ord i tunger! Du finner intet av dette i NT. Og heller ikke senere i kirkens historie. Vi mottar i tro. Dette gjelder enhver velsignelse og all nåde. Men det vil ikke si det samme som at alle virkelig mottar. Og aller minst at vi kan motta når vi vil!

Mer om å søke Åndens dåp. Det har hendt at Gud overraskende har utgydt sin Ånd. Helt uventet. Men andre har søkt lenge. Hvordan bør vi søke? *Luk.11,13*. Hvorledes? Slå deg ikke til ro med en riktig teori. Sunn og rett lære. Søk erfaringen.

1. Vi må for det første erkjenne at dette er mulig. Ikke identisk med gjenfødselen. Heller ikke - fordi "vi har alt i Kristus", derfor behøver vi ikke å søke. Vi bør ikke legge **for** stor vekt på det objektive. Erkjenn ditt behov av Åndens utrustende nåde, og at denne velsignelse er oppnåelig og tilgjengelig. (Noen har kanskje erfart denne velsignelse, fylde, kraft og frukt - men de har en annen teologisk "forklaringsmodell". Gud velsigne dem! Se avslutningen av denne artikkel. Glimt fra den lutherske leir).

Men hva med alle som ikke har? Erkjenn ditt behov og denne mulighet. Dette er NT's ideal og mønster. Noen er motstandere av det språklige uttrykk Åndens dåp i en slik sammenheng. Noen er endog "fornøyd" med tingenes tilstand slik de nå er. Dette siste er alvorlig. Hunger og tørst er en viktig og nødvendig forberedelse for en rikere fylde av Guds utrustende nåde og kraft.

2. For det andre - Ransak deg selv og dine egne motiv. Hvorfor søker du? Noen søker bare nye og interessante opplevelser. De går stadig på jakt. En farlig mentalitet! Dessuten - alt skal være så lettvinnt. Vi søker ikke bare en erfaring. Ikke bare opptatt med "kraft". Dette kan være en fristelse, ikke minst for en predikant. Ubevisst kan vi søke egen framgang. Djevelen kan her gi oss en falsk erfaring. Vi må heller ikke sette de åndelige gaver i sentrum. Eller ytre manifestasjoner. Vi søker ikke i første rekke tungetale eller andre åndsytringer. Selve erfaringen må ikke bli det viktigste. Og søk ikke en kopi av andres erfaring! Vi må alltid bare søke Herren Jesus Kristus. Han og Hans forsoningsverk må stå i sentrum. Vi søker ikke i første rekke gavene, men Giveren. Ånden herliggjør Jesus. Ånden faller - og vi priser Jesus! Det viktigste - og noe av det sikreste - er en fornyet kjærlighet. *Rom.5,5*. Det er fullt mulig å ha en slags teoretisk kjennskap til Guds kjærlighet, men uten selv å være fylt av den. Vi søker ikke i første rekke hverken erfaringer, kraft eller gaver,

men en rikere fylde av kjærlighet både til Gud og mennesker. *1.Kor.13* i sentrum for vår oppmerksomhet.

3. Et tredje punkt gjelder spørsmålet om lydighet. *Ap.gj.5,32*. Ånden vitner! Hva vil det her si å lyde? Noen betoner sterkt lydigheten mot selve evangeliet. Tro! Dette er ganske sikkert inkludert, men det er enda mere omfattende enn som så. Kjærlighet er lydighet. Kfr. *Joh.14,15* og *1.Joh.5,3*. Vi ønsker å behage den vi elsker. Naturlig.

Hvis du virkelig ønsker å lyde Gud vil det vise seg i det praktiske liv. Kjærlighet er ikke bare store ord og varme følelser. Kjærlighet er lydighet mot Guds åpenbarte vilje i Ordet. Kontroller dine lidenskaper! Forsak verden, djevelen og kjødet! Synden like så!

Hvordan bedrøver vi Ånden? Ved ulydighet! Respekter Åndens irettesettelse!

Det er forskjell på *å gjøre Ånden sorg og å utslukke Ånden*. *Efes.4,25-32*. *1.Tess.5,16-22*. Lydighetens positive side - Du stiller alt hva du er og har under Guds kontroll. Alt står til hans disposisjon. Hvor omfattende er din lydighet? Dette avslører hvor sterk din lengsel er etter Åndens utrustende nåde. Ingen lettvent vei.

4. Et fjerde punkt er bønnens plass og betydning i vår søken. Legg nøye merke til rekkefølgen. Du starter ikke med bønn, men den hører med. Jeg erkjenner at selv om jeg gjør alt, så har jeg ingen ting å kreve. Jeg kan ikke forlange noe av Gud. Denne velsignelse er en gave. Jeg innser mitt behov. Jeg lengter og søker. Jeg viser praktisk lydighet. Men jeg kan på denne måten aldri gjøre meg fortjent til denne rike fylde. Jeg kan aldri på noe tidspunkt si - Nå har jeg betalt prisen, gi meg derfor denne kraft. Noen har lært dette - at vi må betale prisen - men det er feil. Vi omgås ikke Gud slik! Jeg lyder ikke Gud for å få noe; jeg adlyder fordi jeg søker Ham.

Men i alt dette er det naturlig å hengi seg til Ham. Intens lengsel og søken. I stedet for å "sensurere" andre søker vi selv. Vi er i et dypt behov av et personlig møte med den levende og sanne Gud.

Hvordan ber du om Guds utrustende nåde og kraft? - Ved å fremholde Guds løfter. Å kjempe med Gud, ikke for å overtale eller "tvinge" Gud, men for selv å bli mer mottagelig. Bøyd dypere ned. Som en forberedelse til Åndens fylde skjer det ofte - alltid - en **fattigdomsvekkelse** i våre liv. Vær opptatt med Jesus! Med forsoningen! Slik underviste de gamle. Gud bestemmer tiden for erfaringen.

Men ofte vil vi bli skuffet. Fortsett å be! Vi bør være forberedt på overraskelser. Ånden er ikke bare kraftens Ånd. Han er også sannhets, hellighets og renhets Ånd. Kfr. så ditt eget hjerte. Det er enda mye som tilhører den gamle natur. Under vår søken kan det hende vi får en dypere syndserkjennelse. Sønderknuselse. Vi kjenner oss verre - mer besmittet -

enn noensinne før. Fordervelsens avgrunn i meg! Vi synes det går den stikk motsatt vei. Uttømt!

Noen opplever flere og mere intense fristelser enn før. Alt synes å gå dem imot. Kampen **kan** bli så hard så noen tviler på om de i det hele tatt er frelst. Mange har aldri erfart en slik sjelekamp før. Men når de begynner å søke en rikere kraft til tjeneste begynner de å oppleve en del av dette. På grunn av disse negative og "deprimerende" erfaringer er det mange som gir opp. De tror at noe er galt eller at de er på feil vei. Alt dette er helt normalt. Kanskje kjenner de seg lenger borte fra Gud enn noensinne. Men slike smertefulle erfaringer bør hverken forundre eller overraske noen. Dette er svært vanlig. Men dette er ingen uforanderlig eller absolutt regel. Ingen fast standard. Ikke noe absolutt fastlåst mønster. Vær mistenksom overfor all "sesam-sesam"-teologi. Likeså psykologiske midler og metoder. I den ekte og sanne åndens verden er det endeløse variasjoner. Noen ber og får erfare en ny berøring av Ånden med det samme. De har liten eller ingen kamp. Gud er suveren! Ikke alle opplever en forutgående ørkenvandring. Ingen krise. Men mange erfarer først en dyp og smertefull ydmykelse. Avsløring av sinnets synder. Husk - "Kjenn deg selv"! Endog det beste i oss er smittet av synd. Vi kommer ikke videre frem og høyere opp før vi blir bøyd dypere ned. Mange gjenfødte kristne har aldri erfart noe av dette. De står totalt fremmede for denne dypere synderkjennelse. De bare "tok et standpunkt" for Jesus en gang. Siden ingen videre utvikling. Men så blir de grepet av hunger etter et dypere og rikere liv i Gud. Da blir det kamp. Djevelen gjør alt hva han kan for å forhindre dette. Han vil stagnasjon og tilbakegang. Derfor blir det krise og nød. Det finnes ingen lettveint vei. Det er ikke bare å be, og så har du det med en gang. Vær derfor forberedt på overraskelser. Men vit at du hele tiden er i Guds hånd.

5. Et annet viktig punkt er dette - La Gud stadig få lede deg videre. Dette er av vital betydning. Trekk deg ikke tilbake og gi ikke opp. Gud vet hva Han gjør. Han har sin "metode" og sin vei for det enkelte menneske. *Jes.55,8-9.* Gud dører ofte før Han gjør levende. Bøyer ned før Han løfter opp. Han sårer før han leger. Vi tror ofte at vi kan starte på det stedet der vi for øyeblikket befinner oss. Som regel kan vi ikke det. Gud bøyer oss først ned. Ydmyker oss. Det er godt å være i Guds hånd. Men det er også forferdelig. Men fortsett å søke Gud. Gi ikke opp. Men bli ikke krampaktig. Noen søker en kort tid. Intet skjer. Kanskje bare verre. De gir opp det hele. Snart er alt glemt. Ikke dyp nok lengsel. Når Gud drøyer, la dette egge deg til å trenge deg fram. Be - søk - bank på! De halvhjertede vil ikke oppnå noe. Når Gud drøyer blir det noen ganger et desperat behov. Dette ligger langt fra den læren som sier - "Bare ta velsignelsen ved tro"! Dette stemmer ikke med Skriften. Heller ikke med Kirkens senere erfaring. Vekkelse kommer ikke med det samme du ber

om det. Noen ganger etter flere år! Når Gud drøyer begynner vi i stedet å arrangere og organisere. Samtidig som du er pågående i din søken må du være tålmodig. Ydmyk underkastelse. Vi har ingen rett til "å gjøre krav på noe". Dette virker tålmod. Det er utålmodigheten som fører til at folk gir opp.

Vi bør her også si noe om de oppmuntringer som Gud gir oss. Studer Skriftens mange løfter. Les biografier om kvinner og menn - fra ulike teologiske tradisjoner - som Gud har brukt til seier og fremgang for evangeliet. Det styrker oss i troen. Men vær likevel varsom her. Søk ikke kopierte erfaringer. Samle heller ikke på interessante historier som et mål i seg selv. Den samme fare er tilstede når du lytter til muntlige vitnesbyrd om andre menneskers erfaringer. Søk ditt eget møte med Gud.

Salige er de som sørger! Sannheten om Guds utrustende nåde er ikke i første rekke av akademisk karakter. Den har stor praktisk betydning. Kirkehistorien viser med all ønskelig tydelighet at det er de menn og kvinner som har mottatt denne salvelse til tjeneste som er blitt mest brukt av Gud. Dette er derfor noe av det viktigste som Kirken kan befatte seg med. Vårt største behov. Det er ikke nok å være ortodoks og rettroende. Vi trenger kraft fra det høye. Det er ikke noe djevelen er så redd for som nettopp dette. Derfor forsøker han å legge alle slags hindringer i veien. Han vil bringe denne sannhet i miskreditt. Dette prøver han å gjøre på mange ulike måter. Hvordan blir så denne nåde oss til del? Hva er vanligvis omstendighetene omkring den?

Ånden faller ofte under bønn, privat eller offentlig. Ikke nødvendigvis når vi ber om denne spesielle velsignelse, men under bønn i sin alminnelighet. *Ap.gj.4,23-31*. Disse kristne ba ikke om en ny utgytelse av Ånden. Men det var det som skjedde.

Eller mens vi leser Skriften. Det er nær sammenheng mellom Ordet og Ånden. Plutselig gjør Ånden Ordet levende og åpenbarer Jesu herlighet. Gud taler til oss på en mere direkte og personlig måte. Kanskje uventet og overraskende. Hold deg derfor stadig til Ordet.

Erfaringen av denne velsignelse kan aldri settes inn i et fast og firkantet mønster. Skriften kjenner ingen A-4 teologi! Denne rike nåde kan også mottas under Ordets hørelse. Forvent overraskelser under enhver preken. Også søndag formiddag! Forsøm ikke et møte. Kfr. her Evan Roberts. Han våget ikke å være borte fra et bønnemøte i tiden før den mektige Åndsutgytelse kom over kirken og folket i Wales. Du vet aldri hva som vil hende under en preken. Oppøv din forventning. Gud er overraskelsenes Gud. Det er ikke sikkert at forkynnelsen nødvendigvis handler om Åndens kraft. Et annet emne kan være berørt. Men Ånden faller. Noen preker bare om Ånden. Det er feil. Forkynn Kristus! Ånden

faller, men under varierende omstendigheter. Her er endeløse variasjoner. Men i dag har vi det ofte så travelt. Vi tar oss ikke tid verken til å tenke eller meditere. Noen mottar denne Åndens fylde under stille meditasjon. Ånden kan også komme over oss når vi er opptatt med helt andre ting. Kanskje praktiske gjøremål. På åpen gate eller ved kjøkkenbenken! Eller endog i søvne! Det har skjedd. Ånden kan påvirke oss direkte. Uvanlig.

La oss videre spørre: Når - eller hva tid - skjer dette? Når har vi grunn til å forvente at en fylde av velsignelse vil bli oss tildelt?

Også hva dette angår finnes det utallige variasjoner. Ofte når vi er i stor nød. En dypere syndserkjennelse går ofte forut. Det er lite sann sorg over synden i dag. Mange overfladiske omvendelser. Vi skyr - og gjør hva vi kan for å unngå - kamp og lidelse. Ingen ting skal koste noe. Kfr. den nære sammenheng mellom *Rom. 8,15 og 16*. Den som har hatt en dyp og smertefull erfaring av trelldommens ånd har all grunn til å forvente en rik fylde av barnekårets Ånd. **MERK** > Dybden av den forutgående overbevisning, av egen hjelpeløshet og fordervelse, er ofte bestemmende for dybden av et rikere nådeverk. Her er mange grader.

Et annet moment. Når noen ledes av Gud til en spesiell handling av konkret selvfornektelse. Dette **kan** være en forberedelse til en større utrustning av Guds kraft. Eller vi gjennomlever først en særlig periode av kamp og fristelser. Og så lar Gud i nåde sin mektige Ånd komme over oss. Under en eller annen stor krise. Kfr. her også Jesus som sant menneske. *Luk. 4,13-14*.

Dette sier jeg kun for å oppmuntre deg. Hvis du føler at situasjonen er håpløs, at alt synes bare å bli verre - så vær frimodig. Hold ved i din søken! Et inngrep fra Gud kan være nærmere enn du selv aner. Denne velsignelse kommer ofte i forbindelse med en eller annen stor prøvelse. Noen ganger endog under sykdom. Eller under krig. Eller i forbindelse med at Gud kaller sine barn til en spesiell tjeneste. Dette gjelder forøvrig ikke bare predikanter! Det finnes også eksempler på at noen har mottatt en rik fylde av Ånden på sitt dødsleie!

La oss også reflektere litt over dette spørsmål - **Hvordan kan vi vite når det skjer?** Heller ikke hva dette angår må vi systematisere det hele for mye. Det viktigste her synes å være et indre vitnesbyrd. All tvil oppslukes av troens fulle visshet. En indre troens hvile. Glede og fred. Ny frimodighet. Løst fra menneskefrykt. Noe uutsigelig. Noen taler i tunger i selve gjennombruddsøyeblikket, men siden aldri mer. Andre beholder denne gave som et bønnespråk. Noen kan også få en gave til å frembære budskap.

Denne velsignelse, salvelse og kraft kan tapes på grunn av ulydighet og synd. Men den kan også mottas på nytt - ved omvendelse og innvielse. Og denne fylde er noen gjentakende. Les *Ap.gj*. Ikke bare en gang men

alltid. Dette også at Gud trekker sin hånd tilbake av grunner som vi ikke vet. Ingen bevisst synd fra vår side. Men tap ikke motet. Gud kan komme på ny. Merk deg Guds suverenitet.

Vi vil også berøre et annet avsnitt i Guds Ord som reiser en del spørsmål. Det dreier seg om tidspunktet for Åndens dåp - som en gave fra Jesus - i forhold til andre viktige begivenheter i Mesterens liv. Spesielt hans oppstandelse og himmelfart.

Det har nemlig vokst fram en "lære" om tidspunktet for Åndens dåp - og dette har skjedd under de siste 70-80 år. Og denne lære synes ikke å være i samsvar med det som kirken tidligere har lært.

Det har blitt en meget utbredt oppfatning at kirken ble grunnlagt, eller tok sin begynnelse, på den første pinsedag i Jerusalem. Det var ingen kirke tidligere. Hele hensikten med Åndens dåp var å grunnlegge, stifte og danne kirken. Hva som skjer med oss senere i historien er at vi i gjenfødselen får del i en åndsdaap inn i Kristi legeme. Her settes likhetstegn mellom gjenfødselen og Åndens dåp. Dette skal vi nå særlig betrakte i lys av *Joh.20,22*.

Men hva var det egentlig som hendte denne dag? *Joh.20,19-23*. Noen sier at dette var bare en slags billedlig profeti. Det var omtrent som om Herren sa: På en liknende måte som dette skal dere på et noe senere tidspunkt få motta Den hellig Ånd. Så egentlig skjedde det ingen ting spesielt denne kvelden. De fikk bare en profetisk oppmuntring. Er dette en sann forståelse av dette avsnitt? Flere tror ikke det.

Hvorledes bør vi da forstå denne hendelsen? Mye kan tyde på at vi bør se den i sammenheng med det som står skrevet i *Ap.gj.2*. Det står ingen ting her - **faktisk ikke et ord** - om at kirken ble grunnlagt på pinsedag. Denne oppfatning er derfor snarere en "innleggelse" enn en "utleggelse". Men la oss vende tilbake til *Joh.20*. Det finnes ingen ting her som sier at det som hendte denne kvelden bare var en profetisk handling. Hvis dette hadde vært tilfelle ville Jesus sikkert - som i *Ap.gj.1* - ha bedt dem om å vente i Jerusalem.

De språklige eksperter og autoriteter samstemmer i at ordet "ta imot" på grunnteksten er **aorist imperativ**. Og denne formen har aldri - i følge de språkkyndige - en framtidig mening. Dette er riktig nok et rent teknisk argument, men likevel viktig nok i seg selv. Mange av våre teologiske opponenter henviser så ofte til grunnteksten. Så la oss nå møte dem på deres eget område. Det ordet som er brukt - "ta imot" - understreker derfor for oss at **dette har virkelig hendt**. Det skjedde denne omtalte kvelden. Selve grammatikken umuliggjør at vi her har å gjøre med en profetisk handling.

Men i tillegg til dette finnes det enda et argument ut fra grammatikken. Det står nemlig at Jesus *åndet* på dem. Dette er nøyaktig det samme ordet

som i Septuaginta står i *1.Mos.2,7* og *Esek.37,5-9*. Slik som den Allmektiges åndepust gav liv til mennesket ved skapningens begynnelse - slik også ved begynnelsen til den kristne husholdning. La Skriften fortolke seg selv!

Hvis Jesus denne kvelden bare hadde gitt disiplene en symbolsk og profetisk handling og ikke noe mer, så ville han ha sagt det. Men han gjorde ikke det. For det skjedde virkelig noe den kvelden.

Jeg vet at noen vil påstå at menigheten - eller kirken - var allerede en realitet. De henviser da ofte til *Matt.18,15-17*. Lloyd Jones avviser ikke denne tolkningsmulighet, men stiller seg selv noe tvilrådig. Men han synes dog å mene at denne forståelse har mere for seg enn de som kategorisk hevder at menigheten - den kristne sådan - ble dannet på pinsefestens dag. Men hva som fortøner seg å være helt klart - fremdeles i følge Lloyd Jones - er at menigheten "ble konstituert som et legeme eller en organisme der og da". Nemlig ved *Joh.20,22*. Jesus hadde fullført sitt frelsesverk og gått inn i selve himmelen med sitt blod. Han er allerede da menighetens hode. Han kommer så til sine utvalgte og ånder på dem. Dette var en skaperakt som i begynnelsen.

Det er enda et moment som synes å bekrefte denne tolkning. Legg nøye merke til hva Jesus sa i fortsettelsen. *Dersom dere forlater noen deres synder, da er de dem forlatt: dersom dere fastholder dem for noen, da er de fastholdt*. Dette er av enorm betydning. Jesus gir her den kirke - som nå er konstituert og grunnlagt - en helt spesiell fullmakt. Han sender dem ut til tjeneste. Han betror dem en oppgave og gir dem autoritet. Hele dette avsnitt utgjør en uhyre viktig sammenheng. Loyd Jones uttaler: For min egen del gikk det flere år av mitt liv før jeg så dette helt klart. Dette ikke minst på grunn av den sterke og ensidige undervisning som har preget hele det 20. århundre, nemlig at menigheten først ble grunnlagt på pinsefestens dag i Jerusalem.

Joh.20,19-23 utgjør bare en annen del av *Joh.17,18-19*. Avslutningen av *Matt.28* - misjonsbefalingen - synes også å bekrefte at menigheten var en realitet før pinsefestens dag. Merk også *Ap.gj.1,14* "alle disse holdt samdrektig ved i bønne" - i en felles akkord. Det fantes allerede en Åndens enhet. Kfr. *Ap.gj.2,1*. De hadde i en betydning blitt ett allerede - *Joh.20*. Merk også at samme ord - i grunnteksten - er brukt i *Ap.gj.2,46* og *1,14*.

Pinsefestens dag var en meddelelse av kraft til vitnetjeneste. Ingen ting blir sagt om at kirken ble grunnlagt da.

Men hva med *Joh.7,37-39*? Lloyd Jones hevder at vi ikke må koble Jesu herliggjørelse **for** mye sammen med hans himmelfart. Han henviser derimot i stedet til *Joh.12,23* og *28*. Og likeså til oppstandelsen. Lloyd Jones mener at herliggjørelsen hadde funnet sted før *Joh.20*.

En vei til vekkelse. Hver Første Pinsedag blir vi minnet om pinsen som en historisk realitet. Noe enestående i frelseshistorien. På en måte var den første pinse en engangshandling som Jesu fødsel, død, oppstandelse og himmelfart var det. Det er viktig å understreke dette. Kristendommen bygger ikke på ideer, men på historiske kjensgjerninger. *Ap.gj.2* gir oss et korrekt bilde av den historiske hendelse.

Men hva har dette med oss å gjøre? Er pinse bare å feire minnet av det som engang hendte? Skal vi da bare se oss tilbake? Hele vår holdning til dette spørsmål bestemmes av vår oppfatning om Åndens komme og videre tilstedeværelse i Guds menighet. Den Åndens kraft som her kom til uttrykk er kirkens største behov i dag. Dessverre er hele denne sak blitt årsak til dyp splittelse. Evangeliske kristne er enige om mye annet hva Åndens person og gjerning angår, men vår oppfatning av Pinse skaper et skille. Mange synes å være rede til å sette likhetstegn mellom gjenfødselse og en rikere meddelelse av Åndens kraft eller Guds utrustende nåde til tjeneste. Noen av disse taler lite om behovet for vekkelse. Menighetens virksomhet går sin jevne gang; det arrangeres i beste fall en del kampanjer og spesielle møteserier. Men det er lite - eller ingen ting - av virkelig vekkelse. Hvis noen "tar standpunkt for Jesus" i disse møter mener man - i følge denne teologi - at de også er blitt levende og sanne kristne i nytestamentlig betydning av dette begrep. Kfr. det som er skrevet om oppfyllelse av Faderens løfte. *Luk.24,49. Ap.gj.1,4.* **Tyngdepunktet** ligger hele tiden på hva vi gjør, hva vi bestemmer oss for, hvor mye vi åpner oss for Gud etc. Alt dreier seg om vår overgivelse og vår lydighet. Det synet som her så vidt er skissert er ikke mere enn knappe hundre år gammelt.

Men det er en annen oppfatning som er mye eldre. Menigheten ble overøst med Ånden på Pinsefestens dag, og dette var en meddelelse av kraft til tjeneste De var allerede gjenfødt. I en forstand var den første pinse en enestående hendelse i frelseshistorien. Men i Ap.gj. leser vi også om en gjentakende fylde av Ånden. Det fulgte en fortsettelse. Dette kommer også klart til uttrykk i den påfølgende kirkehistorie. Kfr. Flo og fjære. Vekkelse - tilstivnet formalisme - og deretter ny vekkelse. Dype frafallsperioder da noen får nød for tingenes tilstand. Sønderknuselse - noen ydmyker seg - de ber - og dette fører til ny innvielse. Men ingen ting skjer! Alt er som før! Tilsynelatende åndelig død og stagnasjon. Alt forgjeves. Men plutselig inntreffer det en forandring. Gud griper inn! Kfr. Montanismen. Donatistene. De før-reformatoriske bevegelser. Reformasjonen. Pietismen. Metodismen. Hans Nilsen Hauge og den vekkelse som fulgte. Pinsebevegelsen. Den etablerte Kirke har da ofte - nesten alltid - reist seg til motstand. Alt dette er en slags gjentakelse av Pinse. En fornyet erfaring av Åndens kraft. La oss erkjenne vårt behov. Tro på muligheten av et nytt og mektig nådebesøk fra himmelen.

Tyngdepunktet må hele tiden ligge på Guds suverenitet. Pinse bringer med seg en sterk erfaring av Guds majestetisk nærvær.

Jeg vil også ta med noen korte beskrivelser av dyp åndelig vekking og en mektig åpenbaring av Guds kraft blant våre lutherske venner. Disse direkte sitat er hentet fra Asbjørn Aaviks bok - Elisa, Safats sønn - der han forteller om den vekking som brøt ut på et av deres misjonsfelt i Kina omkring 1930.

"Så satt jeg en av mine første somre i China på sommerfjellet Kuling og lyttet til den åndelig sterke og mektige forkynner Wang Ming-dao. Jeg satt der blant kinesiske medarbeidere, flere hundre av dem fra hele landet, var der og ble sønderknust og tilintetgjort sammen med dem, satt og gråt sammen med noen unge evangelister og prester fra det gamle Chinas innland. Gråt over meg selv, som de unge ved siden av meg, over sine spilte år i egen kraft.....

Videre gjennom vekkingssårene som nå rant for China, satt jeg på mange møter under Marie Monsens prekestol. De sprengfylte kirkene. Stillheten - som var så fremmed for et folk som alltid har larmet - åndsmakten.... Den rolige, ved den tid tykkfalne kvinne på prekestolen med en stor oppslått bibel.... Det var samme ordene fra Skriften. Så enkel en tale. Men hvert ord hun leste fra Bibelen ble en pil som gikk like i hjertene. Og budskapet hun bar fram, det ble trappetrinn nedover inntil hver eneste en i forsamlingen stod ved avgrunnens rand med sin syndebyrde.

Og det var ikke hedninger!

De som kom til disse møtene, var forstandere, evangelister, bibelkvinner, eldste, tjenere og tjenerinner i menighetene, og ikke å forglemme oss misjonærer.

Det er ikke hverken tid eller sted her nå til å skildre dette. Men atter en gang satt jeg i Møllergaten og lyttet til en bondegutt fra Lista, en trappesnekker fra Chicago - eller til en garnisonsprest som drog en slottskirke full av hungrende ungdom. Også til dr. Ole Hallesby som i stor åndskraft prekte de intellektuelle ungdomsskarene inn i bot og nød".

Sitat slutt.

Og videre:

"Under den gjennomgripende vekkingen som gikk over menighetene i Sentral-China fra 1930 og utover, utrustet Herren på en spesiell måte en av våre unge forstandere til å bli et av de mest brukte redskap. Som ung forkynner satt han i de første møteseriene til den norske misjonæren Marie Monsen som Gud brukte til å tenne vekkingens ild over Nord- og

Sentral-China. Han var en av våre beste nasjonale forkynnere ved den tid, kanskje den fremste, og rikt utrustet fra naturens side. Han hadde en sjelden varm og sterk stemme som bar langt uten elektrisk strøm og høytaleranlegg, en rolig og fin fremtreden og høvisk i all sin ferd. Han var en mann misjonærene satte høyt og ventet meget av i fremtiden.

I den sterke åndsmakt som fulgte Marie Monsens møter, satt han knust og bøyet. Han ble fattigere og mer sønderknust for hver møteserie han fikk være med i. Det han kjente på, var sin egen åndsfattigdom - denne gjennomslagskraft i møtene. Han gråt og bad. Alene. Pleide å stenge seg inne i et rom, time etter time. Igjen og igjen la han sin nød frem for Gud.

- Du har frelst meg, Jesus. Jeg har også gitt mitt liv til deg i etterfølgelsen - til tjeneste. Men den åndskraft som overbeviser tilhørerne slik at de faller i støvet for deg, den har jeg ikke. Gi meg den, Herre!

Etter en slik møteserie som tilhører ved Marie Monsens møter, kom han tilbake til menigheten i byen Lushan hvor han var ansatt som forstander. I den byen var like før den største kirken på feltet vårt blitt reist.

Det ble ikke noe søvn utover fornatten for den unge forstander Liu Dao-sheng. Han leste i sin bibel og bad som så mange, mange ganger før disse ukene. En stund etter midnatt gikk han ut og over til kirken. Heller ikke her var det elektrisk strøm. Alt var mørkt, men han låste seg inn og gikk opp midtgangen mot sin prekestol. Der ble han stående i stummende mørke - for å falle på kne i nød og bønn enda en gang. Han bad om kraft, slik at dette stor hus måtte bli fylt med åndsmakt - ikke bare med ord.

Da med ett ble huset fylt av et flommende lys. Han våget ikke å se opp. Men da han endelig løftet blikket, var en høy, lys skikkelse på vei mot ham. Den kom like ut av det strålende lyset og bort til ham. La hendene på hodet hans og sa:

- I denne kraft skal du gå ut og vinne sjeler for himmelen!

Og så var det strålende lys og skikkelsen med ett borte - like plutselig som det var kommet.

Denne opplevelsen talte forstander Liu aldri om i offentlige møter. En eneste gang de mange år ute i China husker jeg at han fortalte det i en gruppe av medarbeidere, og han ble så grepet av det selv at han nesten ikke greide å fullføre sin beretning. Under det lange besøk han og fruene hadde i Norge for mange år siden nå, fortalte han det i en liten krets av venner. Den samme åndsmakt fylte det rommet slik at jeg som tolk ikke greide fullføre".

Sitat slutt.

Dessuten har Asbjørn Aavik et avsnitt som han kaller "Den Hellige Ånds dobbeltspor i en kristens liv".

"Eller - En dobbeltsidig Åndens gjerning hos den troende.

For det som kom så sterkt til meg som ung, ved gjennomlesning av Det nye testamente, var nettopp dette: Den Hellige Ånds gjerning i den som har overgitt seg helt og fullt til Jesus Kristus, er dobbeltsidig. Og etter alle disse år i tjenesten, leser jeg de samme sannheter igjen på de kjære blad i Skriften.

Det nye testamente taler først om den Hellige Ånds *vekkende og gjenfødende* gjerning. Ta tid og les kapitlene fjorten til seksten i Johannes evangelium. Videre Apostlenes gjerninger og brevene. Denne gjerning fortsetter Ånden med gjennom hele mitt liv i etterfølgelsen - Han skal herliggjøre meg, sa Jesus. Og det er det kjæreste Ånden gjør - bare han får deg og meg så pass stille at han får innstille sitt sterke flomlys på Kristus. I samme grad som den Hellige Ånd får lov å fylle deg, får plass og råderom i ditt hjerte og liv, får du eie en mektig og opphøyet Frelser. Først i dette guddommelige flomlys kan jeg forkynne Kristus rett!

Samtidig taler Det nye testamente meget sterkt om den Hellige Ånds *utrustende og dyktiggjørende* gjerning.

Bare for å nevne ett av disse mange ord -:

- Men dere skal få kraft i det den Hellige Ånd kommer over dere, og dere skal være mine vitner både i Jerusalem og i hele Judea og Samaria og like til jordens ende..... (Ap.gj.1,8.)

Her taler Jesus meget klart og sterkt om den Hellige Ånd som utrustning, som kraften i tjenesten. *Først kraft. Deretter vitne.*

Og denne side ved vår tjeneste, ved forkynneroppgaven, tror jeg det tales lite om i Norge i dag, i alle fall innenfor de lutherske arbeidsgrener. Eller er det jeg som tar feil? Jeg er jo så mye borte fra landet. Likevel, hver gang jeg er hjemme fra Østen og får delta ved arbeidermøter og andre samlinger av ledere og forkynnere, savner jeg dette budskap i programmet. Jeg ville så gjerne høre om det fra åndelige ledere og få hjelp selv. For en misjonær kommer hjem fra Asia med en stor hunger etter å *høre*. Hedenskapet var så overveldende. Det vil kvele en. Misjonæren kommer hjem etter en periode ute for også å få åndelig hjelp og bli rustet. Peker noen på veien, slik Jesus gjorde det, før de første vitner fikk lov å ta fatt. Får vi åndelig hjelp? Blir vi rustet?

Mine to solide trekasser med bøker fra Norge slo en røverbande opp og veltet på elven da de røvet og plyndret oss til skinnet på min første båtreise inn til arbeidsfeltet i China høsten 1928, bare en dagsreise fra målet. Det var trist. For i de kassene var noen solide og dyre bibelkommentarer jeg hadde skaffet meg før utreisen. Men røverne ble rasende da de oppdaget at det bare var bøker. De trodde sikkert det var "hard valuta" siden kassene var så tunge og hadde så solide låser.

Jeg ville så gjerne hatt disse verk av kjente åndelige ledere hjemme i Norge ved min side nå under vandringen gjennom Skriften, ensom i en

stor og ukjent verden - China. Uten disse bibeltro ledere kunne jeg tre feil. Men hjemme i Norge igjen etter første termin ute, fikk jeg anledning til å kjøpe igjen noen av dem, eller jeg gikk på bibliotek for å lese og granske.

Det jeg søkte etter var dette:

Tok jeg feil, eller var det rett det jeg hadde funnet, nemlig den Hellige Ånds dobbelte gjerning i den troende.

Under min nye lesning av professor S. Odlands bibelfortolkninger - en mann vi eldre setter stor pris på å ha hatt som lærer - fant jeg at han i sin fortolkning av Apostlenes gjerninger (Lutherstiftelsen 1936) taler både om Ånden som "prinsippet for skapelsen av det nye gjenfødelseliv i menneskets indre, og den sanselige, iakttakbare åndsmeddelelsen, nemlig Ånden som prinsipp for utrustningen med de åndelige gaver".

Jeg husker ennå hvor glad jeg ble da jeg fant dette dobbeltsporet hos denne solide lutherske bibellærer som var en åndelig kapasitet i landet vårt opp gjennom de første årtier av 1900-tallet.

Vel tilbake i Norge igjen fikk jeg atter tak i dr. O. Hallesbys "Den kristelige troslære", som en sint røver hev i Hanelven i China. På side 359 i denne bok (Lutherstiftelsens forlag 1938) leser vi:

"Visstnok omtaler Skriften en *dobbelt* åndsmeddelelse. For det første omtales meddelelsen av Ånden som den der skaper eller føder nytt liv - "født av vann og Ånd" (Joh.3,5) "Badet til gjenfødelse og fornyelse ved den Hellige Ånd" (Tit.3,5). Av disse steder fremgår det at det er ved *dåpen* den troende får Ånden i denne betydning.

- For det annet tales det i Skriften om åndsmeddelelse som betegnelse for meddelelsen av de overordentlige, utvortes iakttagbare åndsgaver som tungetale, profeti, helbredelsesgave osv. (Ap.gj.8,16: 10,44; 11,15). Og nå ser vi tydelig at denne åndsmeddelelse *ikke* var knyttet til dåpen, men var knyttet til en håndspåleggelse *etter* dåpen. (Ap.gj. 19,6; 8,13-17). Og av brevene ser vi at denne praksis var blitt den alminnelige i menighetene. *Åndsgavene* meddeles etter dåpen med håndspåleggelse. (1.Tim.4,14; 2.Tim.1,6; Hebr.6,2)."

Så langt O. Hallesby. Vi kunne i denne forbindelse også sitert prof. O. Moe og prof. Karl Vold. Begge kjente og aktede lutherske bibellærere, men det vil ta for mye plass her.

Rent teoretisk - hos disse solide lutherske bibeltolkere - skulle det være i orden. Men samtidig fant jeg den gang, og likedan nå i året 1969, at vi forkynner ikke denne sannhet i våre lutherske kirker og forsamlinger. Vi har ganske enkelt latt det være og ved dette bedrøvet den Hellige Ånd som har så mange gaver han gjerne vil meddele oss. Er dette årsaken til at det er så lite åndelig hunger og higen i de troendes forsamling i dag? Dørene blir ikke slått opp til alt vi skulle ta i eie mens vi ennå er i verden".

Sitat slutt. Så langt fra Asbjørn Aaviks bok, Elisa - Safats sønn.

Hvorfor skriver jeg alt dette? Bare for å vise at det finnes en dyp lengsel, skapt av Guds Ånd, i troende menneskers hjerter etter kraft til tjeneste. Dette gjelder kristne i ulike kirkesamfunn og organisasjoner. Vi står i forskjellige tradisjoner, vi kan ha ulik teologi - ikke minst hva nyanser angår - og vi taler ikke alltid samme språk. Noen har en meget sterk tilknytning, eller forkjærlighet, til formuleringen "**Åndens dåp**" og bruker den både titt og ofte. For dem er det nesten utenkelig å tale om Guds kraft uten i forbindelse med Åndens dåp. Andre tar sjelden eller aldri dette uttrykk i sin munn, av ulike grunner, men blir likevel utrustet med kraft fra det høye. Og noen av dem har fått stå i dype åndelige vekkelser i vårt land, der hele bygder og byer er blitt berørt av Guds Ånd til omvendelse for mange mennesker. Selve dette uttrykk "Åndens dåp" er noen ganger blitt årsak til uro og splittelse, og i verste fall ledsaget av en hissig og opprivende debatt, mere preget av kjød enn av Ånd. Dette er dypt å beklage. Her bør vi alle vise varsomhet og respekt, men uten dermed å gi avkall på det syn vi selv har.

Gud står over alt dette. Han ser mere til hjertets dype lengsel, som Han selv har frembrakt, enn til våre teologiske tradisjoner - hvor viktige de enn kan være i seg selv. Jeg er ingen tilhenger av en utflytende og profilløs teologisk pluralisme. Heller ikke av en stiv, hard og noen ganger fordømmende dogmatisme. Idealet bør være en levende og varm evangelisk kristendom - med Jesus i sentrum - preget av en sann Åndens enhet, med gjensidig frihet og respekt for hverandres overbevisning. Hold i ydmykhet fast på det du er blitt overbevist om.

Det er en store nåde, ja en gave fra himmelen, å bli grepet av en dyp og vedvarende hunger etter et rikere liv i Gud. Dette er noe av det viktigste som kan skje. Sky all åndelig søvn og makelighet. Hvil og fryd deg i den fullbrakte forsoning - i glad takknemlighet - samtidig som du stadig trenger deg videre fremover på troens vei. Gud står ved det Han har sagt. Han har bundet seg til sitt Ord og du kan fullt ut stole på det Herren har lovt.

Min Gud skal etter sin rikdom fylle all deres trang i herlighet i Kristus Jesus. Fil.4,19.

I dag bryter det på dypt vann, ikke bare blant metodister, men blant alt Guds folk i vårt land. Lovløshetens hemmelighet - som vil ramme endetidens mennesker med full styrke - er over oss. Ikke som et forbigående fenomen som snart vil være et tilbakelagt stadium, men som

et **tiltagende frafall** fra Gud og den åpenbaring Han har gitt oss i Den hellige Skrift. Det vil neppe bli bedre, men snarere verre - hva den institusjonelle Kirke angår. Dette er en forberedelse for Antikristens framtrede, endetidens forførende sjarmør og despotiske tyrann, han som profetordet betegner som *Den Lovløse*, og som vil være lovløsheten personifisert. Han vil representere en uhyggelig makt, både som en falsk og nesten uimotståelig "Messias" **og** som en svoren fiende av den sanne Kristus. Villdyret som i følge Skriften vil være salvet av djevelen og utrustet med demonisk makt fra avgrunnen. *Dragen gav dyret sin kraft og sin trone og stor makt. Åp.13,2b*. Og han vil kunne bevise sin maktstilling og ubestridte posisjon *med all løgnens makt og tegn og under. 2.Tess.2,9*. Dette vil - så langt vi kan se - være et uttrykk for *Satans kraftige virksomhet. 2.Tess 2,9*. Det falske og ekte lever side om side.

Guds menighet konfronteres i dag av veldige motstandskrefter - ofte godt kamuflert av kirkelig toleranse, teologisk snillisme, mediernes målbevisste påvirkning og det som blir oppfattet som "politisk korrekt".

Det hviler **kosmiske dimensjoner** over denne konflikt. Endog i himmelen - antagelig forstått som lufthimmelen der *ondskapens åndehær* nå har sitt hovedkvarter *Efes.6,12b* - skjer det en konfrontasjon mellom de gode og de onde engler. For slike finnes! *Åp.12,7-9*. Dette er ikke et religiøst eventyr. Det er denne krig som er blitt betegnet som "det himmelske harmageddon".

I denne strid, som vil tilta i styrke, er også Guds sanne menighet på jord engasjert. Les *Dan.10*! Vi er berørt av dette enten vi er klar over det eller ikke. Og her nytter det lite med taktisk kirkepolitikk på det menneskelige plan. Demokratiske avgjørelser og disiplinære paragrafer kan aldri i seg selv bringe klarhet, ro og sann enhet i en splittet kirke, der teologisk anarki har fått fotfeste.

En åndelig kamp kan bare vinnes ved åndelige våpen. Vi er som får midt blant ulver. Men Gud har i nåde stilt en hel våpenrustning til vår disposisjon. *Efes.6,10-18*. *For om vi enn vandrer i kjødet, så strider vi dog ikke på kjødelig vis; for våre stridsvåpen er ikke kjødelige, men mektige for Gud til å omstyrte festningsverker, i det vi omstyrter tankebygninger og enhver høyde som reiser seg mot kunnskapen om Gud, og tar en hver tanke til fange under lydigheten mot Kristus. 2.Kor.10,3-5*.

Hva er kirken største behov i dag? En ny iførelse av Åndens kraft, gitt oss ved en dypere innsikt i evangeliet! Åndens kraft er ikke noe som ligger på siden av - eller er et tillegg - til evangeliets kraft. Alt er *skjult til stede* i Golgataverket. Bibelsk pinse er Golgata i brann! Gud bevare oss i nåde fra all *fremmed ild*! Jesus sa: *Ild er jeg kommet for å kaste på jorden; og hvor gjerne jeg ville den alt var tent. Luk.12,49*. Åndens ild! *Vær ikke lunkne i deres iver; vær brennende i ånden, tjen*

Herren!.Rom.12,11. Kjærlighetens lys og varme! Dette har vært Guds vei gjennom hele historien - gjentagne ganger - selv i de dypeste frafallsperioder. Og er det fremdeles.

Det er tid for Herren å gripe inn Salm.119,126.